

UZASADNIENIE

1. Potrzeba i cel uchwalenia ustawy o odnawialnych źródłach energii

Rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii (OZE) w Polsce jest postrzegany głównie jako działanie zmniejszające obciążenie środowiska oraz zwiększające bezpieczeństwo energetyczne kraju. Ma to szczególne znaczenie w sytuacji, gdy polska elektroenergetyka oparta jest w około 90 % na węglu, w związku z czym zdywersyfikowanie źródeł wytwarzania energii elektrycznej jest niezwykle istotne. Wymaga zaznaczenia, że rozwój energetyki odnawialnej powinien opierać się przede wszystkim na generacji rozproszonej, która jednocześnie przyczynia się do zmniejszenia strat związanych z przesyłem energii, a tym samym istotnie poprawia bezpieczeństwo energetyczne i redukuje emisję gazów cieplarnianych.

Aktualnym dokumentem strategicznym w zakresie rozwoju energetyki państwa jest Polityka energetyczna Polski do 2030 r., uchwalona przez Radę Ministrów w dniu 10 listopada 2009 r. Jednym z priorytetów tej strategii jest zapewnienie osiągnięcia przez Polskę w 2020 r. co najmniej 15% udziału energii z odnawialnych źródeł w zużyciu energii finalnej brutto, w tym co najmniej 10 % udziału energii odnawialnej zużywanej w transporcie. Zobowiązanie osiągnięcia powyższego celu wynika bezpośrednio z dyrektywy 2009/28/WE w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych zmieniającej i w następstwie uchylającej dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE.

Mając na uwadze wizję zaprezentowanych powyżej istotnych wyzwań oraz zobowiązań międzynarodowych uznano za najbardziej optymalne, aby opracowana ustawa o odnawialnych źródłach energii określała m.in. zasady i warunki wykonywania wytwarzania energii elektrycznej, ciepła lub chłodu z odnawialnych źródeł energii w instalacjach odnawialnego źródła energii, jak również w odniesieniu do wytwarzania energii elektrycznej, ciepła lub chłodu z biogazu rolniczego lub wytwarzania biogazu rolniczego. Ponadto projekt w sposób kompleksowy winien uregulować mechanizmy i instrumenty wspierające wytwarzanie energii elektrycznej, ciepła lub chłodu z odnawialnych źródeł energii w instalacjach odnawialnego źródła energii, wytwarzanie energii elektrycznej, ciepła lub chłodu z biogazu rolniczego oraz wytwarzanie biogazu rolniczego.

Zasadniczo w celu osiągnięcia ww. celów obligatoryjnych poprzez przepisy przyjęte w projekcie ustawy Polska ma wypełnić obowiązek osiągnięcia celów pośrednich, kształtujących się w poszczególnych latach na poziomie: 9,54% do 2014 r., 10,71% do 2016 r. oraz 12,27% do 2018 r. W ramach realizacji zobowiązań zawartych w dyrektywie 2009/28/WE Rada Ministrów w dniu 6 grudnia 2010 r., przyjęła „Krajowy plan działania w zakresie energii ze źródeł odnawialnych”, zwany dalej „KPD”, który został następnie przekazany do Komisji Europejskiej. KPD określa krajowe cele w zakresie udziału energii ze źródeł odnawialnych zużyte w sektorze transportowym, sektorze energii elektrycznej, sektorze ogrzewania i chłodzenia w 2020 r. W KPD przyjęto, iż osiągnięcie powyższego celu oparte będzie o dwa filary zasobów dostępnych i możliwych do wykorzystania w Polsce, tj. poprzez wzrost wytwarzania energii elektrycznej z generacji wiatrowej oraz większe wykorzystanie energetyczne biomasy.

Podkreślić jednakże należy, że osiągnięcie tego celu będzie możliwe jedynie pod warunkiem zapewnienia zrównoważonego rozwoju odnawialnych źródeł energii. Rozwój tych źródeł powinien bowiem następować z uwzględnieniem nie tylko zobowiązań Polski w zakresie zapewnienia odpowiedniego udziału energii z OZE w zużyciu energii ogółem, ale także następować z uwzględnieniem uwarunkowań w zakresie ochrony środowiska. Rozwój OZE nie może pociągać za sobą negatywnych skutków dla gospodarki, w tym dla zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego kraju. Powyższe oznacza, że powinien on następować w sposób zapewniający uwzględnienie nie tylko interesów przedsiębiorców działających w sektorze energetyki odnawialnej, ale także innych podmiotów na których rozwój energetyki odnawialnej będzie miał wpływ, w szczególności odbiorców energii, podmiotów prowadzących działalność w sektorze rolnictwa czy też gminy na terenie których powstawać będą odnawialne źródła energii.

Jednocześnie polityka klimatyczno - energetyczna przyjęta we wszystkich krajach Unii Europejskiej jako podstawa rozwoju przemysłu, a w szczególności rozwoju sektora energetycznego, nakłada na państwa członkowskie szereg celów i konkretnych zadań dla jej realizacji. Sytuacja, w której znajduje się Polska jest szczególna ze względu na historycznie uwarunkowaną specyfikę branży energetycznej opartej na paliwach kopalnych.

Stan realizacji poszczególnych zadań niezbędnych do wdrożenia polityki opartej na uwzględnieniu kosztów środowiskowych wysokoemisyjnych gałęzi gospodarki, wymagają systemowych i skoordynowanych działań. Specyfika rozwoju odnawialnych źródeł energii wiąże się więc z koniecznością zintegrowania i zsynchronizowania szeregu działań znajdujących się w sferze zainteresowania wielu organów (w szczególności Ministra

Gospodarki, Ministra Środowiska, Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej oraz Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi). Konieczne jest także określenie szczegółowych działań służących rozwojowi energetyki odnawialnej, w tym dotyczących poszczególnych rodzajów technologii wytwarzania energii elektrycznej i ciepła z odnawialnych źródeł energii.

Do chwili obecnej nie ma w Polsce dedykowanego aktu prawnego rangi ustawowej, który dotyczyłby wyłącznie szeroko pojętej problematyki energetyki odnawialnej. Skala wyzwań wiążących się z rozwojem wykorzystania odnawialnych źródeł energii wskazuje na potrzebę uchwalenia takiej ustawy.

Na uwagę zasługuje fakt, że wśród państw liderów Unii Europejskich w zakresie wykorzystania OZE zdecydowana większość uchwaliła dedykowaną ustawę umożliwiającą zagwarantowanie trwałego rozwoju gospodarki energetycznej opartej o wykorzystanie zasobów OZE w kontekście ochrony klimatu i środowiska, na co wskazuje poniższe zestawienie.

państwo	nazwa regulacji (EN)	nazwa regulacji (oryginalna)	data wejścia w życie
Austria	Federal Act on the Promotion of Electricity Produced from Renewable Energy Sources (Green Electricity Act)	Bundesgesetz, mit dem Neuregelungen auf dem Gebiet der Elektrizitätserzeugung aus Erneuerbaren Energieträgern und auf dem Gebiet der Kraft-Wärme-Kopplung erlassen werden (Ökostromgesetz - ÖSG)	24.08.2002
Cypr	<u>Law No. 33 I 2003 on the Promotion of Renewable Energy and Energy Efficiency</u>	O perí proóthisis kai enthárrinsis tis khrísis ton ananeósimon pigón enérýias kai tis exikonomisis enérýias nómos tou 2003	01.08.2003
Dania	Law on the Promotion of Renewable Energy	Lov om fremme af vedvarende energi	01.01.2009
Finlandia	Act No. 1396 of 30.12.2010 on the Promotion of Renewable Energy Generation	Laki uusiutuvilla energialáhteillä tuotetun sähköön tuotantotuesta 30.12.2010/1396	01.01.2011
Niemcy	Act on Granting Priority to Renewable Energy Sources (Renewable Energy Sources Act)	Gesetz für den Vorrang Erneuerbarer Energien (Erneuerbare-Energien-Gesetz)	01.01.2009
Litwa	Law of the Republic of Lithuania on Renewable Energy	Lietuvos Respublikos Atsinaujinanciu ištekliu energetikos istatymas (Valstybes žinios, 2011, Nr. 62-2936)	24.05.2011
Słowacja	<u>Act No. 309/2009 Coll. on the Promotion of Renewable Energy Sources and High-efficiency Cogeneration and on Amendments to Certain Acts</u>	<u>Zákon 309/2009 Z.z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov</u>	19.09.2009
Szwecja	Act No. 2003:113 on Electricity Certificates	Lag (2003:113) om elcertifikat	01.05.2003

Źródło: opracowanie własne

Z tego względu jak najszybsze uchwalenie ustawy o odnawialnych źródłach energii stworzy wyjątkową możliwość dostosowania przyjętych w Polsce rozwiązań prawnych do standardów prawodawczych rynku energii odnawialnej obowiązujących w innych wiodących krajach UE. Powyższe umożliwi ponadto skuteczniejszą realizację działań w zakresie energetyki odnawialnej.

Celem projektowanej ustawy jest:

1. zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego i ochrony środowiska, między innymi w wyniku efektywnego wykorzystania odnawialnych źródeł energii,
2. racjonalne wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii, uwzględniające realizację długofalowej polityki rozwoju gospodarczego Rzeczypospolitej Polskiej, wypełnienie zobowiązań wynikających z zawartych umów międzynarodowych, oraz podnoszenie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki Rzeczypospolitej Polskiej,
3. kształtowanie mechanizmów i instrumentów wspierających wytwarzanie energii elektrycznej, ciepła lub chłodu, lub biogazu rolniczego w instalacjach odnawialnych źródeł energii,
4. wypracowanie optymalnego i zrównoważonego zaopatrzenia odbiorców końcowych w energię elektryczną, ciepło lub chłód, lub w biogaz rolniczy z instalacji odnawialnych źródeł energii,
5. tworzenie nowych miejsc pracy w wyniku przyrostu liczby oddawanych do użytkowania nowych instalacji odnawialnych źródeł energii,
6. zapewnienie wykorzystania na cele energetyczne produktów ubocznych lub pozostałości z rolnictwa oraz przemysłu wykorzystującego surowce rolnicze.

Priorytetowym efektem obowiązywania ustawy o odnawialnych źródłach energii będzie zapewnienie realizacji celów w zakresie rozwoju odnawialnych źródeł energii wynikających z dokumentów rządowych przyjętych przez Radę Ministrów, tj. Polityki energetycznej Polski do 2030 roku oraz KPD, jak również dalszą koordynację działań organów administracji rządowej w tym obszarze, co pozwoli zapewnić spójność i skuteczność podejmowanych działań. Kolejnym ważnym efektem uchwalenia projektu ustawy o OZE będzie wdrożenie schematu zoptymalizowanych mechanizmów wsparcia dla producentów energii elektrycznej z OZE lub biogazu rolniczego, ze szczególnym uwzględnieniem generacji rozproszonej opartej o lokalne zasoby OZE.

Ważnym efektem przyjęcia ustawy o odnawialnych źródłach energii będzie wyodrębnienie i usystematyzowanie mechanizmów wsparcia dla energii z OZE zawartych dotychczas w przepisach ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r., poz. 1059, oraz z 2013 r., poz. 984 i poz. 1238), zwanej dalej „PE”. Przeniesienie i odpowiednie dostosowanie dotychczasowego systemu wsparcia dla energii z OZE, powinno dotyczyć w pierwszym etapie regulacji ustawowych z zastrzeżeniem przejściowych okresów obowiązywania rozporządzeń umożliwiającym niezakłócone funkcjonowanie mechanizmów wsparcia dla energii z OZE.

Uchwalenie ustawy o odnawialnych źródłach energii może przyczynić się także do ożywienia międzynarodowej współpracy, wymiany doświadczeń oraz badań w kwestiach związanych z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii. Zapewni tym samym lepsze warunki do rozwoju krajowej energetyki odnawialnej.

Należy wyjaśnić, że Komisja Europejska prowadzi działania mające na celu zapewnienie promocji stosowania energii z OZE, które docelowo mają doprowadzić do znacznego zwiększenia ilości energii wytworzonej z OZE, której udział docelowo ma zwiększyć się do poziomu 20% w 2020 r. w bilansie energii finalnej wszystkich państw członkowskich UE. Promocja stosowania energii z OZE stanowi jeden z trwałych i kluczowych priorytetów wyznaczonych w polityce energetycznej UE, a jego realizacja uwzględnia kryteria zrównoważonego rozwoju. Osiągnięcie celów dyrektywy 2009/28/WE winno nastąpić przy zastosowaniu najbardziej efektywnych sposobów wsparcia promocji stosowania energii z OZE. Promocja rozwoju energii z OZE wymaga dobrze funkcjonującego rynku wewnętrznego energii elektrycznej, tak aby ustanowiony system wsparcia dostarczał producentom energii z OZE zachęt inwestycyjnych wystarczających do podjęcia pozytywnej decyzji o budowie nowych mocy wytwórczych wykorzystujących energię z OZE.

Z tych wszystkich względów niezwykle istotna jest przyjęcie rozwiązań prawnych mających na celu przyspieszenie rozwoju odnawialnych źródeł energii, w szczególności poprzez uchwalenie projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz projektu o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych, gdzie uregulowane zostaną kryteria zrównoważonego rozwoju dla biokomponentów i biopaliw ciekłych, w tym w szczególności weryfikacja zgodności z kryteriami oraz sposób ich obliczania. Kryteria te stosować się będzie odpowiednio do biopłynów.

Wykorzystując efekt synergii działań organów administracji rządowej, samorządowej oraz organizacji pozarządowych ustawa o odnawialnych źródłach energii może stać się

platformą współpracy oraz siłą napędową wymiany doświadczeń, a także podejmowania badań w kwestiach związanych z rozwojem wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Skoordynowanie ww. działań pozwoli bowiem na jeszcze lepszy i zrównoważony rozwój OZE.

2. Wskazanie różnic pomiędzy dotychczasowym i projektowanym stanem organizacyjnym

Na podstawie reguł wypracowanych w ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r., poz. 1059 oraz z 2013 r. poz. 984), do projektu ustawy przeniesiono przepisy dotyczące wydawania gwarancji pochodzenia energii elektrycznej wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii, opracowania i realizacji krajowego planu działania w zakresie odnawialnych źródeł energii oraz monitorowania rynku energii elektrycznej, ciepła lub chłodu z odnawialnych źródeł energii, biogazu rolniczego, a także rynku biokomponentów, paliw ciekłych i biopaliw ciekłych stosowanych w transporcie, certyfikowania instalatorów mikroinstalacji i małych instalacji oraz akredytowania organizatorów szkoleń, a także współpracy międzynarodowej w zakresie wspólnych projektów energetycznych oraz współpracy międzynarodowej w zakresie odnawialnych źródeł energii.

2.1. Najważniejsze mechanizmy wsparcia wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii oraz wytwarzania biogazu rolniczego zawarte w przepisach PE

Od dnia 1 października 2005 r. funkcjonuje w Polsce system wsparcia wytwarzania energii elektrycznej wytwarzanej w odnawialnych źródłach energii. System ten polega na wydawaniu świadectw pochodzenia i świadectw pochodzenia biogazu rolniczego, określanych potocznie jako zielone i brązowe certyfikaty. Mechanizm kształtowania cen praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia, jest mechanizmem rynkowym sprzyjającym rozwojowi konkurencji na rynku energetyki odnawialnej. Rozdzielając świadectwa pochodzenia energii elektrycznej wytworzonej w źródłach odnawialnych od energii fizycznej, umożliwiono obrót na giełdzie prawami majątkowymi wynikającymi z tych świadectw.

Zgodnie art. 3 pkt 20 ustawy – Prawo energetyczne (PE) pod pojęciem odnawialnego źródła energii należy rozumieć źródło wykorzystujące w procesie przetwarzania energię wiatru, promieniowania słonecznego, aerothermalną, geothermalną, hydrothermalną, fal, prądów i pływów morskich, spadku rzek oraz energię pozyskiwaną z biomasy, biogazu pochodzącego ze składowisk odpadów, a także biogazu powstałego w procesach odprowadzania lub oczyszczania ścieków albo rozkładu składowanych szczątków roślinnych i zwierzęcych.

Ponadto Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 18 października 2012 r. w sprawie szczegółowego zakresu obowiązków uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia, uiszczenia opłaty zastępczej, zakupu energii elektrycznej i ciepła wytworzonych w odnawialnych źródłach energii oraz obowiązku potwierdzania danych dotyczących ilości energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnym źródle energii (Dz. U. z 2012 r. poz. 1229) w § 6 wskazuje, że do energii wytwarzanej w odnawialnych źródłach energii zalicza się, niezależnie od mocy tego źródła:

1) energię elektryczną lub ciepło pochodzące w szczególności:

- a) z elektrowni wodnych oraz z elektrowni wiatrowych,
- b) ze źródeł wytwarzających energię z biomasy oraz biogazu,
- c) ze słonecznych ogniw fotowoltaicznych oraz kolektorów do produkcji ciepła,
- d) ze źródeł geothermalnych;

2) część energii odzyskanej z termicznego przekształcania odpadów komunalnych, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 44 ust. 8 i 9 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2010 r. Nr 185, poz. 1243, z późn. zm.).

Na marginesie należy wyjaśnić, iż duże elektrownie wodne, mimo że są zaliczane do odnawialnych źródeł energii, na tyle potencjalnie znacząco lub zawsze znacząco ingerują w środowisko, że nie we wszystkich państwach UE uznawane są za ekologiczne. Krajowy system wsparcia źródeł odnawialnych nie wprowadził w tym zakresie żadnego rozróżnienia. Zatem obecnie z systemu wsparcia mogą korzystać zarówno małe, średnie, jak i duże elektrownie wodne.

2.1.1. Świadectwo pochodzenia energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii

Zgodnie z art. 9e ust. 1 PE potwierdzeniem wytworzenia energii elektrycznej w odnawialnym źródle energii jest świadectwo pochodzenia tej energii, zwane dalej "świadectwem pochodzenia". Dalsze przepisy tego artykułu wskazują w szczególności, że

świadczenia pochodzenia wydaje Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (Prezes URE) w trybie i na zasadach ściśle tam określonych. Ze świadectwa pochodzenia wynikają prawa majątkowe, które są zbywalne i stanowią towar giełdowy, o którym mowa w art. 2 pkt 2 lit. d ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych (Dz. U. z 2010 r. Nr 48, poz. 284, z późn. zm.). Rejestr świadectw pochodzenia prowadzi podmiot prowadzący giełdę towarową w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych lub na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rynek regulowany w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi - organizujący obrót prawami majątkowymi wynikającymi ze świadectw pochodzenia.

Prawa majątkowe wynikające ze świadectwa pochodzenia powstają z chwilą zapisania świadectwa po raz pierwszy na koncie ewidencyjnym w rejestrze świadectw pochodzenia i przysługują osobie będącej posiadaczem tego konta. Zapisywanie świadectwa pochodzenia w ww. rejestrze następuje na podstawie informacji o wydanych i umorzonych świadectwach pochodzenia przekazanych podmiotowi prowadzącemu rejestr przez Prezesa URE. Przeniesienie praw majątkowych wynikających ze świadectwa pochodzenia następuje z chwilą dokonania odpowiedniego zapisu w rejestrze świadectw pochodzenia.

2.1.2. Świadczenie pochodzenia biogazu rolniczego

Odrębnie w art. 9o PE uregulowane zostało wydawanie świadectwa pochodzenia biogazu, które stanowi potwierdzenie wytworzenia biogazu rolniczego oraz wprowadzenia go do sieci dystrybucyjnej gazowej. Zatem, aby wytwórca biogazu rolniczego mógł otrzymać takie świadectwo, muszą zostać zrealizowane kumulatywnie obie przesłanki, tj. musi nastąpić wytworzenie biogazu i musi on zostać wprowadzony do sieci. Wówczas właściwy operator systemu dystrybucyjnego gazowego potwierdzi ilość biogazu wprowadzonego do jego sieci.

Szczegółowe informacje, w tym parametry jakościowe biogazu rolniczego wprowadzonego do sieci dystrybucyjnej gazowej, wymagania dotyczące pomiarów, rejestracji i sposobu obliczania ilości wytwarzanego biogazu rolniczego oraz sposób przeliczania ilości wytworzonego biogazu rolniczego na ekwiwalentną ilość energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnych źródłach energii określa Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 24 sierpnia 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu obowiązku potwierdzania danych dotyczących wytwarzanego biogazu rolniczego wprowadzonego do sieci dystrybucyjnej gazowej (Dz. U. Nr 187, poz. 1117).

Zgodnie z regulacją zawartą w art. 9a ust. 1 PE zakres podmiotów zobowiązanych do przedłożenia i umorzenia świadectw pochodzenia wymieniony został w art. 9e ust. 1a PE. Wypełnienie tego obowiązku może nastąpić również poprzez uiszczenie opłaty zastępczej (art. 9a ust. 1 pkt 2 PE) lub realizacja obowiązku w części poprzez świadectwa pochodzenia i w części poprzez uiszczenie opłaty zastępczej. Jednakże niewypełnienie tego obowiązku w jednej z dwu wskazanych powyżej form powoduje sankcję w postaci wymierzenia kary pieniężnej przez organ regulacyjny – Prezesa Urzędu regulacji Energetyki (Prezesa URE).

2.1.3. Obowiązek uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia

Aby świadectwo pochodzenia i świadectwo pochodzenia biogazu miało wartość handlową, ustawodawca w art. 9a PE, zobligował odbiorcę przemysłowego, przedsiębiorstwo energetyczne, odbiorcę końcowego oraz towarowy dom maklerski lub dom maklerski za zasadach i w zakresie określonym w art. 9a ust. 1a i ust. 9, do uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki świadectw pochodzenia, o których mowa w art. 9e ust. 1 PE lub w art. 9o ust. 1 PE, wydanych dla energii elektrycznej wytworzonej w źródłach znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub zlokalizowanych w wyłącznej strefie ekonomicznej lub uiszczenia opłaty zastępczej, w sposób i w terminie określonym w art. 9a ust. 2i ust. 5. Udział ilościowy sumy energii elektrycznej wynikającej ze świadectw pochodzenia, które zobowiązany podmiot przedstawia do umorzenia, lub z uiszczonej przez ten podmiot opłaty zastępczej, w wykonanej całkowitej rocznej sprzedaży energii elektrycznej lub zakupie energii elektrycznej, został określony w § 3 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 18 października 2012 r. w sprawie szczegółowego zakresu obowiązków uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia, uiszczenia opłaty zastępczej, zakupu energii elektrycznej i ciepła wytworzonych w odnawialnych źródłach energii oraz obowiązku potwierdzania danych dotyczących ilości energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnym źródle energii.

Zgodnie z regulacją zawartą w art. 9a ust. 1 PE zakres podmiotów zobowiązanych do przedłożenia i umorzenia świadectw pochodzenia wymieniony został w art. 9e ust. 1a PE. Wypełnienie tego obowiązku może nastąpić również poprzez uiszczenie opłaty zastępczej (art. 9a ust. 1 pkt 2 PE) lub realizacja obowiązku w części poprzez świadectwa pochodzenia i w części poprzez uiszczenie opłaty zastępczej. Jednakże niewypełnienie tego obowiązku w

jednej z dwu wskazanych powyżej form powoduje sankcję w postaci wymierzenia kary pieniężnej przez organ regulacyjny – Prezesa Urzędu regulacji Energetyki (Prezesa URE).

Aktualne ceny giełdowe świadectw pochodzenia można ustalić na podstawie ich notowań prowadzonych za pośrednictwem Towarowej Giełdy Energii S.A. Wysokość jednostkowej opłaty zastępczej, zgodnie z art. 9a ust. 2 PE wynosi 240 zł/MWh i na podstawie ust. 3 i 4 wspomnianego artykułu jest ona waloryzowana i ogłaszana przez Prezesa URE do dnia 31 marca każdego roku kalendarzowego. Zgodnie z opublikowaną na stronie internetowej URE Informacją Prezesa URE z dnia 26 lutego 2013 r. (nr 3/2012) w sprawie zwaloryzowanej jednostkowej opłaty zastępczej jaką należy stosować w celu obliczenia opłaty zastępczej przy realizacji obowiązku za 2013 r., jednostkowa opłata zastępcza w 2013 r. wynosi 297,35 zł/MWh.

2.1.4. Obowiązek zakupu energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii

Kolejnym elementem mającym wpływ na sumaryczny przychód przedsiębiorcy wytwarzającego energię elektryczną z odnawialnych źródeł energii jest cena zakupu tej energii elektrycznej przez tzw. sprzedawcę z urzędu. Przepis art. 9a ust. 6 PE stanowi, że sprzedawca z urzędu jest zobowiązany do zakupu energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnych źródłach energii przyłączonych do sieci dystrybucyjnej lub przesyłowej znajdującej się na terenie obejmującym obszar działania tego sprzedawcy, oferowanej przez przedsiębiorstwo energetyczne, które uzyskało koncesję na jej wytwarzanie lub zostało wpisane do rejestru przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się wytwarzaniem biogazu rolniczego (art. 9p ust. 1 PE). Zakup ten odbywa się po średniej cenie sprzedaży energii elektrycznej w poprzednim roku kalendarzowym. Zgodnie z art. 23 ust. 2 pkt 18, lit. b PE, cenę tę ustala Prezes URE do dnia 31 marca każdego roku kalendarzowego. Zgodnie z Informacją Prezesa URE z dnia 28 marca 2013 r. (nr 8/2013) w sprawie średniej ceny sprzedaży energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym za rok 2012, opublikowanej na stronie internetowej URE, średnia cena sprzedaży energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym osiągnęła w 2012 r. poziom 201,36 zł/MWh.

2.1.5. Rozwiązania promujące rozwój tzw. energetyki prosumenckiej

PE zawiera rozwiązania promujące rozwój tzw. energetyki prosumenckiej, która polega na zużywaniu wytwarzanej energii elektrycznej z OZE na potrzeby własne i sprzedawaniu jej nadwyżek do sieci elektroenergetycznej. Zgodnie z art. 9u PE, wytwarzanie energii elektrycznej w mikroinstalacji przez osobę fizyczną niebędącą przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, a także sprzedaż tej energii przez tę osobę, nie jest działalnością gospodarczą. Ponadto, art. 9v PE określa, iż energię elektryczną wytworzoną w mikroinstalacji przyłączonej do sieci dystrybucyjnej znajdującej się na terenie obejmującym obszar działania sprzedawcy z urzędu i oferowaną do sprzedaży przez osobę, o której mowa w art. 9u PE, jest zobowiązany zakupić ten sprzedawca. Zakup tej energii odbywa się po cenie równej 80% średniej ceny sprzedaży energii elektrycznej w poprzednim roku kalendarzowym, która jest ustalana przez Prezesa URE zgodnie z art. 23 ust 2 pkt 18 lit b PE.

2.1.6. Dodatkowe zachęty rozwoju odnawialnych źródeł energii

Dodatkowymi zachętami dla rozwoju wykorzystania odnawialnych źródeł energii są:

- obniżenie o 50% rzeczywistych kosztów przyłączenia do sieci dla OZE do 5 MW,
- obowiązek zapewnienia przez operatora systemu elektroenergetycznego pierwszeństwa w świadczeniu usług przesyłania energii elektrycznej z OZE,
- zwolnienie przedsiębiorstw energetycznych wytwarzających energię elektryczną w odnawialnych źródłach energii o mocy poniżej 5 MW z opłat za udzielenie koncesji oraz opłat związanych z uzyskaniem i rejestracją świadectw pochodzenia potwierdzających wytworzenie energii elektrycznej w OZE.

Bardzo istotnym elementem wsparcia energii odnawialnej jest także zwolnienie od podatku akcyzowego energii wytworzonej w OZE.

2.2. Najważniejsze mechanizmy wsparcia wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii oraz wytwarzania energii elektrycznej z biogazu rolniczego zawarte w projekcie ustawy

2.2.1. Sprzedawca zobowiązany

Zgodnie z przepisem art. 9a ust. 6 PE sprzedawca z urzędu jest zobowiązany do zakupu energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnych źródłach energii przyłączonych do

sieci dystrybucyjnej lub przesyłowej znajdującej się na terenie obejmującym obszar działania tego sprzedawcy, oferowanej przez przedsiębiorstwo energetyczne, które uzyskało koncesję na jej wytwarzanie lub zostało wpisane do rejestru przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się wytwarzaniem biogazu rolniczego (art. 9p ust. 1 PE). Zakup ten odbywa się po średniej cenie sprzedaży energii elektrycznej w poprzednim roku kalendarzowym.

Z kolei wyłanianie sprzedawców z urzędu reguluje art. 9i PE. Sprzedawców z urzędu miał wyłaniać Prezes URE w drodze przetargu. Organ ten jest odpowiedzialny za ogłoszenie, organizację i przeprowadzenie przetargu. Ogłoszenie o przetargu Prezes URE publikowane jest w Biuletynie Urzędu Regulacji Energetyki. W sytuacji, gdy żaden z uczestników nie spełni warunków uczestnictwa w przetargu lub do przetargu nie przystąpiło żadne przedsiębiorstwo energetyczne, Prezes URE ma obowiązek wyznaczyć sprzedawcę z urzędu w drodze decyzji na okres 12 miesięcy. W praktyce do organizowanych przetargów nie zgłaszały się żadne przedsiębiorstwa energetyczne spełniające ustawowe wymogi objęcia zadań sprzedawcy z urzędu, czyli posiadające koncesję na obrót paliwami gazowymi lub energią elektryczną, a sprzedawców z urzędu dla poszczególnych obszarów RP Prezes URE wyznaczał w drodze decyzji administracyjnych.

Wychodząc naprzeciw powyższej sytuacji, w projekcie ustawy zaproponowano nieco odmienną regulację. Po pierwsze zastąpiono określenie sprzedawcy z urzędu określeniem „sprzedawcy zobowiązanego”. Po drugie przewidziano inne kryteria wyłonienia tego sprzedawcy. Mając na względzie zupełną nieskuteczność trybu przetargowego przyjęto, że sprzedawca zobowiązany wyznaczany będzie z urzędu, w drodze decyzji. Wyznaczy go, Prezes URE spośród sprzedawców energii elektrycznej o największym wolumenie sprzedaży odbiorcom końcowym przyłączonym do sieci dystrybucyjnej lub sieci przesyłowej operatora na obszarze działania tego sprzedawcy na dzień 31 sierpnia poprzedniego roku. Wyznaczenie sprzedawcy zobowiązanego następować będzie corocznie w terminie do dnia 31 października każdego roku na rok następny. Aby umożliwić nieprzerwaną realizację zadań zakupu energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, ewentualne wniesienie odwołania od decyzji Prezesa URE nie wpłynie na nałożone obowiązki zakupu energii elektrycznej. Zasady i tryb zakupu tej energii określono w art. 41, art. 42 i art. 74 projektu ustawy.

W projekcie ustawy uregulowano ponadto sytuację, w której operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego oraz właściwy operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego nie przekażą Prezesowi URE informacji koniecznych do wyznaczenia sprzedawcy zobowiązanego. Wówczas sprzedawcę zobowiązanego wskaże Prezes URE, który realizować będzie obowiązki sprzedawcy zobowiązanego w imieniu własnym, jednak

na koszt właściwych operatorów poszczególnych systemów dystrybucyjnych elektroenergetycznych lub operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego.

2.2.2. Mechanizmy przeciwdziałania nadpodaży świadectw pochodzenia

W latach 2008 – 2010 wzrost obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi URE świadectw pochodzenia energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnych źródłach energii był wystarczający, aby uniknąć nadpodaży świadectw pochodzenia. Sytuacja zmieniła się w 2011 r., kiedy to wysokość obowiązku utrzymana była na poziomie z 2010 r. Dynamiczny wzrost produkcji energii elektrycznej z OZE spowodował, iż jej wartość zrównała się z wysokością obowiązku. Przełom nastąpił w 2012 r., gdyż nadal następował wzrost produkcji energii elektrycznej z OZE a obowiązek OZE pozostawał na poziomie z lat 2010-2011, czyli 10,4%.

Występowanie nadwyżki ilości świadectw pochodzenia, wynika przede wszystkim z szybszego tempa rozwoju odnawialnych źródeł energii w Polsce niż zakładano w Krajowym planie działania w zakresie energii ze źródeł odnawialnych. Do raptownego zwiększenia wolumenu produkcji energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w największym stopniu przyczyniły się instalacje spalania wielopaliwowego, które w ostatnich latach zanotowały najwyższy wzrost (co związane jest niskimi nakładami niezbędnymi do uruchomienia tego typu wytwarzania oraz z wysokimi przychodami uzyskiwanymi z tego tytułu). Technologia, która w ostatnich dwóch latach miała również istotny wpływ na duży wzrost wolumenu świadectw pochodzenia była energetyka wiatrowa, której moc zainstalowana zwiększyła się w 2012 r. o 880 MW.

Kolejną niekorzystną sytuacją wpływającą negatywnie na rynek świadectw pochodzenia było wypełnianie obowiązku przez podmioty do tego zobligowane poprzez uiszczanie opłaty zastępczej, nawet w sytuacji, gdy cena świadectw była znacząco niższa niż wysokość opłaty zastępczej. Powyższe spowodowało dodatkową kumulację świadectw pochodzenia oraz jeszcze bardziej pogłębiło spadek ich cen.

Mając na uwadze potrzebę ustanowienia skutecznych instrumentów, które pozwolą na zmniejszenie podaży świadectw pochodzenia w projekcie ustawy wprowadzono ograniczenie ilości świadectw pochodzenia wydawanych za energię elektryczną wytworzoną w technologii spalania wielopaliwowego, oprócz dedykowanej instalacji spalania wielopaliwowego, o 50 %, czyli współczynnik 0,5. Ograniczenie to ma obowiązywać od dnia wejścia w życie rozdziału 4 projektu ustawy do dnia 31 grudnia 2020 r.

W projekcie przewiduje się, że minister właściwy do spraw gospodarki określi w terminie do dnia 30 czerwca 2020 r. wysokość współczynnika korygującego przysługującego świadectwu pochodzenia dla energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii i energii elektrycznej z biogazu rolniczego wytworzonej w instalacji spalania wielopaliwowego, z wyłączeniem energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii wytworzonej w dedykowanej instalacji spalania wielopaliwowego, który będzie obowiązywał od dnia 1 stycznia 2021 r.

Kolejnym mechanizmem optymalizującym wytwarzanie energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii jest określenie maksymalnego wolumenu energii elektrycznej, która objęta będzie systemem wsparcia. W tym zakresie wytwórca wykorzystujący do wytwarzania energii elektrycznej biomasę, biopłyny, biogaz lub biogaz rolniczy w instalacji spalania wielopaliwowego, w tym w dedykowanej instalacji spalania wielopaliwowego, może uzyskać świadectwo pochodzenia potwierdzające wytworzenie energii elektrycznej w danym roku wyłącznie w ilości stanowiącej średnią ilość energii elektrycznej wytworzonej przez tego wytwórcę w latach 2011-2013, a w przypadku gdy okres wykonywania przez wytwórcę działalności w zakresie wytwarzania energii elektrycznej rozpoczął się po dniu 31 grudnia 2013 r. – w okresie wykonywania przez wytwórcę tej działalności.

Ponadto w projekcie uregulowano likwidację mechanizmów wsparcia dla elektrowni wodnych o zainstalowanej mocy elektrycznej powyżej 1 MW, które wytworzyły po raz pierwszy energię elektryczną przed wejściem w życie projektu ustawy.

Kolejnym instrumentem mającym przeciwdziałać nadpodaży świadectw pochodzenia jest wprowadzenie braku możliwości wypełniania obowiązku poprzez uiszczanie opłaty zastępczej w sytuacji, gdy średnia ważona cena świadectw pochodzenia na TGE S.A. znajduje się poniżej 75% wartości opłaty zastępczej przez okres co najmniej 1 miesiąca.

Ostatnim instrumentem ograniczającym ryzyko wystąpienia nadpodaży świadectw pochodzenia jest wprowadzenie stopniowej obligatoryjnej sprzedaży świadectw pochodzenia na giełdzie towarowej lub na rynku organizowanym przez podmiot prowadzący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rynek regulowany. Do wykonania powyższego obowiązku zalicza się także sprzedaż praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia w transakcjach pozasesyjnych. Przewidując elastyczną formułę obowiązku tzw. „obliga giełdowego” Prezes URE może, na wniosek podmiotu zwolnić ten podmiot z ww. obowiązku w części dotyczącej praw majątkowych wynikających ze świadectwa pochodzenia sprzedawanych na potrzeby wykonywania długoterminowych zobowiązań wynikających z umów zawartych z instytucjami finansowymi w celu realizacji inwestycji związanych z wytwarzaniem energii elektrycznej w instalacji odnawialnego źródła energii, pod warunkiem,

że zwolnienie to nie spowoduje istotnego zakłócenia warunków konkurencji na rynku energii elektrycznej lub zakłócenia na rynku bilansującym.

2.2.3. Uproszczenie zasad wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii lub energii elektrycznej z biogazu rolniczego

Celem uproszczenia i ograniczenia dotychczasowych procedur koncesyjnych wyłącznie do wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w instalacjach przemysłowych, zaproponowano aby działalność gospodarcza w zakresie wytwarzania energii elektrycznej, ciepła lub chłodu z odnawialnych źródeł energii w małej instalacji wymagała jedynie wpisu do rejestru wytwórców wykonujących działalność gospodarczą w zakresie małych instalacji. Wpis ten został określony w projekcie ustawy jako „rejestr wytwórców energii w małej instalacji”. Rejestr prowadzić będzie Prezes URE. Wpis do omawianego rejestru dokonywany będzie na podstawie pisemnego wniosku wytwórcy, przy czym rejestr ten będzie jawny i prowadzony w systemie informatycznym.

Wytwórca wykonujący działalność gospodarczą w zakresie małych instalacji zostanie zobligowany do posiadania dokumentu potwierdzającego m.in. tytuł prawny do obiektów budowlanych, w których będzie wykonywana działalność gospodarcza, a także tytułu prawnego do małej instalacji. Dokumentem niezbędnym do dokonania wpisu będzie załączenie do wniosku dokumentu potwierdzającego przyłączenie małej instalacji do sieci, spełnianie wymagań zawartych w przepisach o ochronie przeciwpożarowej, sanitarnych i o ochronie środowiska. Wytwórca przekazywać będzie bezpośrednio Prezesowi URE sprawozdania półroczne dotyczące prowadzonej działalności gospodarczej.

Podobnie jak w przypadku mikroinstalacji wzór sprawozdania zostanie określony w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw gospodarki. Ustalono szczegółowo tryb i przesłanki odmowy wpisu do rejestru wytwórców energii w małej instalacji. Zasadą jest, że odmowa wpisu, a także zakaz wykonywania przedmiotowej działalności, następuje w drodze decyzji Prezesa URE. Przesłanki odmowy wpisu w zakresie wytwórców energii w małej instalacji są enumeratywnie wskazane w art. 13 projektu, zaś zakaz wykonywania działalności następuje w przypadku zdarzeń określonych w art. 14 projektu. Po wykreśleniu z rejestru ponowny wpis możliwy jest po upływie 3 lat od wydania ww. decyzji o zakazie wykonywania działalności.

Na szczególną uwagę zasługują przepisy art. 17 projektu, w których uregulowano podstawę prawną postępowań prowadzonych przez Prezesa URE. Do postępowania przed

Prezesem URE stosuje się, poza wymienionymi wprost wyłączeniami, przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267). Postępowanie odwoławcze prowadzone jest natomiast przez Sąd Okręgowy w Warszawie - sąd ochrony konkurencji i konsumentów, w oparciu przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.) o postępowaniu w sprawach z zakresu regulacji energetyki.

2.2.4. Zasady monitorowania cen, po jakich zbywane są prawa majątkowe wynikające ze świadectw pochodzenia

Dla potrzeb realizacji obowiązku przedkładania i umarzania Prezesowi URE świadectw pochodzenia i i przekazywania informacji, w których realizacja obowiązku nie może następować poprzez uiszczanie opłaty zastępczej, podmiot prowadzący giełdę towarową w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych lub na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rynek regulowany w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2010 r. Nr 211, poz. 1384, z późn. zm.) i organizujący obrót prawami majątkowymi wynikającymi ze świadectw pochodzenia, monitoruje ceny, po jakiej zbywane są na giełdzie towarowej lub na rynku organizowanym prawa majątkowe wynikające ze świadectw pochodzenia. Mechanizm ten umożliwi realizację projektowanego w ustawie obowiązku w przypadku gdy, średnia ważona cena świadectw pochodzenia na TGE S.A. znajduje się poniżej 75% wartości opłaty zastępczej przez okres co najmniej 1 miesiąca.

2.2.5. Zamrożenie jednostkowej opłaty zastępczej.

W celu wyeliminowania możliwości wystąpienia nadwsparcia w systemie świadectw pochodzenia w projekcie ustawy ustalono, iż jednostkowa opłata zastępcza nie będzie podlegała waloryzacji i zostanie ustalona na poziomie z 2013 r. wynoszącym 297,35 złotych za 1 MWh.

2.2.6. System aukcyjny

Kompletnie nowym uregulowaniem w zakresie proponowanych mechanizmów i instrumentów wsparcia wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii i energii elektrycznej z biogazu rolniczego są przepisy projektu ustawy dotyczące zasad przystępowania wytwórców energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii do aukcji, przy czym enumeratywnie wskazano katalog wytwórców energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii wyłączonych z możliwości udziału w aukcjach. Są to wytwórcy energii elektrycznej w:

- 1) instalacjach spalania wielopaliwowego, z wyłączeniem dedykowanych instalacji spalania wielopaliwowego,
- 2) elektrowniach wodnych o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej powyżej 1 MW,
- 3) instalacjach odnawialnego źródła energii o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej powyżej 50 MW wykorzystujących do wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii biomasę, z wyłączeniem instalacji odnawialnych źródeł energii wykorzystujących do wytwarzania tej energii elektrycznej biomasę spalaną w wysokosprawnej kogeneracji o łącznej mocy zainstalowanej energii cieplnej do 150 MWth.

Szczegółową informacją dotyczącą aukcji będzie obwieszenie ogłaszane przez ministra właściwego do spraw gospodarki w terminie do dnia 30 listopada każdego roku kalendarzowego. W obwieszczeniu ogłoszonym w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” ww. organ wskazuje maksymalną ilość i wartość energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii oraz energii elektrycznej z biogazu rolniczego, będącej przedmiotem aukcji, tj. która może zostać zakupiona w drodze aukcji w następnym roku kalendarzowym. Przedmiotowy wolumen i wartość energii elektrycznej dotyczyć będzie wytwórców, którzy złożyli deklarację o przystąpieniu do aukcji w istniejących instalacjach odnawialnego źródła energii oraz instalacji odnawialnego źródła energii zmodernizowanych po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy. Odrębnie określona zostanie maksymalna ilość i wartość energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, która będzie wytworzona po raz pierwszy po dniu zamknięcia aukcji. Ilość i wartość energii elektrycznej dotyczyć będzie zatem odrębnej aukcji dla wytwórców energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w instalacjach odnawialnego źródła energii albo instalacjach odnawialnego źródła energii zmodernizowanych po dniu wejścia w życie ustawy.

Aukcje będą przeprowadzane co najmniej raz w roku. Informacje dotyczące aukcji ogłasza, organizuje i przeprowadza Prezes URE. W szczególności Prezes URE wskaże, iż przedmiotem aukcji jest zakup energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii oraz energii elektrycznej z biogazu rolniczego. Prezes URE przeprowadzi aukcję oddzielnie na zakup

energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii lub energii elektrycznej z biogazu rolniczego, wytworzonej wg podziału wskazanego w omówionym powyżej obwieszczeniu ogłaszanym przez Ministra Gospodarki. Aukcje przeprowadzone zostaną oddzielnie na zakup energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii lub energii elektrycznej z biogazu rolniczego, wytworzonej w instalacjach odnawialnego źródła energii o łącznej mocy zainstalowanej do 1 MW i powyżej 1 MW.

W przypadku gdy ilość lub wartość energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii lub energii elektrycznej z biogazu rolniczego, przeznaczonych do zakupu w danym roku kalendarzowym określonej w ww. obwieszczeniu nie zostanie wyczerpana, Prezes URE przeprowadzi w danym roku kolejne aukcje.

Niezwykle istotny jest fakt, że co najmniej 25 % energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii lub energii elektrycznej z biogazu rolniczego, określonej w ww. obwieszczeniu Ministra Gospodarki zakupionej po przeprowadzeniu aukcji powinna zostać wytworzona w instalacjach odnawialnego źródła energii o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej do 1 MW. Powyższe regulacje pozwolą stworzyć możliwość do powstawania instalacji odnawialnego źródła energii mających charakter lokalny, oparty o aktywność gospodarzących małych i średnich przedsiębiorców.

Wprowadzono również ograniczenie mocy zainstalowanej dla instalacji odnawialnego źródła energii wykorzystującej do wytwarzania energii elektrycznej biomasę. W tym zakresie energia elektryczna z odnawialnych źródeł energii lub energia elektryczna z biogazu rolniczego, wytworzona w instalacji odnawialnego źródła energii albo zmodernizowanej instalacji odnawialnego źródła energii wykorzystującej do wytwarzania tej energii elektrycznej biomasę spalaną w dedykowanej instalacji spalania biomasy lub układach hybrydowych może zostać zakupiona po przeprowadzeniu aukcji jedynie w przypadku, gdy zostanie wytworzona w instalacji odnawialnego źródła energii o łącznej mocy zainstalowanej energii elektrycznej do 50 MW, a w przypadku instalacji odnawialnego źródła energii wytwarzających energię elektryczną w wysokosprawnej kogeneracji – o łącznej mocy zainstalowanej energii cieplnej do 150 MW th. Taka regulacja ograniczy powstawanie dużych instalacji odnawialnych źródeł energii wykorzystujących jako paliwo biomasę, która byłaby dostarczana z poza lokalnego rynku biomasy lub pochodziłaby z importu.

2.2.7. Zasady wyznaczania cen referencyjnych

Zgodnie z art. 85 projektu ustawy Prezes URE na 30 dni przed przeprowadzeniem pierwszej w danym roku aukcji zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Regulacji Energetyki informację o maksymalnej cenie w złotych za 1 MWh za jaką może zostać w danym roku kalendarzowym zakupiona wytworzona przez wytwórców po przeprowadzeniu aukcji energia elektryczna z odnawialnych źródeł energii oraz energia elektryczna z biogazu rolniczego, którą ustawa określa jako „ceną referencyjną”. Przy ustalaniu ceny referencyjnej energii elektrycznej wytwórców w istniejących instalacjach odnawialnych źródeł energii, którzy złożyli deklarację o przystąpieniu do aukcji, Prezes URE bierze pod uwagę sumę średniej sprzedaży energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym ogłaszanej przez Prezesa URE na podstawie art. 23 ust. 2 pkt 18 lit. b PE oraz średniej ważonej ceny świadectw pochodzenia w latach 2011-2013 określonej na podstawie dokonanych transakcji przez podmioty organizujące obrót prawami majątkowymi wynikającymi ze świadectw pochodzenia i kontraktów bilateralnych dokonanych poza tym podmiotami.

Przy ustalaniu ceny referencyjnej energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii oraz energii elektrycznej z biogazu rolniczego, dla energii elektrycznej wytworzonej po raz pierwszy po dniu zakończenia aukcji, Prezes URE bierze pod uwagę wyniki przedstawionych analiz ekonomicznych przez jednostki doradcze lub naukowo-badawcze.

Cenę referencyjną energii elektrycznej Prezes URE określać będzie oddzielnie dla instalacji odnawialnego źródła energii oraz zmodernizowanych po dniu wejścia w życie ustawy instalacji odnawialnego źródła energii w oparciu o rodzaje instalacji oraz przedziały mocy tych instalacji, wskazanych w art. 85 ust. 4 projektu ustawy.

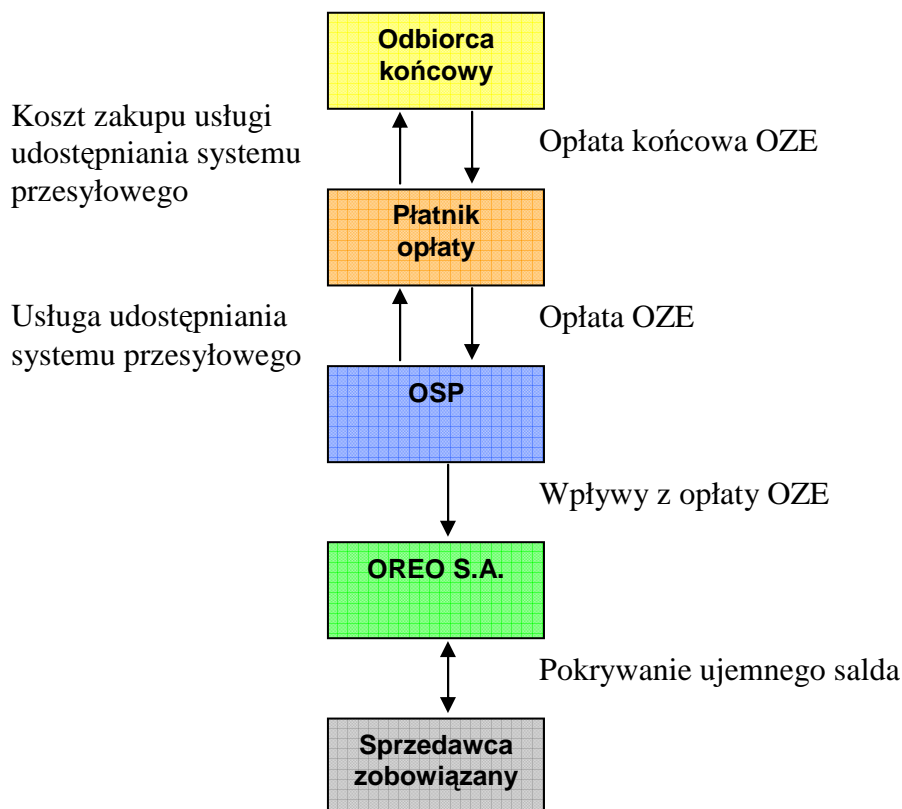
2.2.8. Wprowadzenie opłaty OZE oraz ustanowienie Operatora Rozliczeń Energii Odnawialnej S.A.

W przepisach art. 106 -115 projektu ustawy zawarto przepisy dotyczące utworzenia Operatora Rozliczeń Energii Odnawialnej S.A, (OREO S.A.) oraz przedmiotu jego działalności. OREO S.A. został wyznaczony, jako podmiot m.in. rozliczający ujemne saldo między wartością sprzedaży energii elektrycznej i wartością zakupu energii elektrycznej wytworzonej na podstawie funkcjonowania systemu aukcyjnego. Wyznaczenie podmiotu rozliczającego ww. wartości wynika bezpośrednio z obowiązków sprzedawcy zobowiązanego do zakupu ww. energii elektrycznej po stałych cenach określonych na podstawie projektu ustawy. Ceny będą zróżnicowane w zależności od konkretnego rozstrzygnięcia w aukcji.

Mając na uwadze fakt, że sprzedawca zobowiązany dokonuje zakupu energii elektrycznej w systemie aukcyjnym po określonej cenie w większości przypadków wyższej niż możliwa do uzyskania cena sprzedaży na rynku hurtowym czy detalicznym niezbędne jest wyrównanie różnic w przychodach i kosztach. Zaproponowano w projekcie system wyrównywania różnic pomiędzy ceną kupna a ceną sprzedaży wytworzonej energii elektrycznej ze środków pochodzących z opłaty OZE. Szczegółowych rozliczeń sprzedawców zobowiązanych dokonywać będzie OREO S.A., który zostanie utworzony, jako spółka Skarbu Państwa.

Wypłaty środków na pokrycie kosztów związanych z opłatą OZE będą następować w trybie ustawowym. OREO S.A. nie ma prawa wpływać na wysokość wsparcia i podmioty, którym jest ono wypłacane, stąd nie posiada żadnych władczych relacji nawet ekonomicznych w stosunku do tych podmiotów.

Opłata OZE stanowi wynagrodzenie należne operatorowi systemu przesyłowego (PSE S.A.) na pokrycie wydatków związanych z zakresem działalności OREO S.A., prowadzonej na podstawie projektu ustawy. Opłatę tą, uiszczają odbiorcy końcowi (za pośrednictwem płatników opłaty OZE, którymi są operatorzy systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego - OSD) oraz odbiorcy bezpośrednio przyłączeni do sieci przesyłowej. Środki z opłaty OZE będą pobierane według schematu:

Oplata OZE jest opłatą zmienną zależną od zużycia energii elektrycznej przez danego odbiorcę końcowego, co gwarantuje sprawiedliwe i proporcjonalne obciążenie opłatą wszystkich odbiorców energii elektrycznej.

Oplata OZE jak pozostałe opłaty wynikające z rachunku odbiorcy końcowego podlega opodatkowaniu podatkiem VAT. Zapisy ustawy gwarantują neutralność podatkową rozwiązań dla PSE S.A. oraz OREO S.A. Środki z tytułu opłaty OZE nie podlegają u OREO S.A. opodatkowaniu podatkiem VAT. Środki otrzymane z opłaty OZE nie stanowią przychodu a środki przekazane do sprzedawcy zobowiązanego nie stanowią kosztu uzyskania przychodu u OREO S.A. w rozumieniu ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.

OREO S.A., zgodnie z ustawą OZE gromadzi i zarządza środkami z tytułu opłaty OZE. Środki są gromadzone na wyodrębnionym rachunku opłaty OZE i mogą być lokowane wyłącznie w bezpieczne instrumenty finansowe wymienione w ustawie. Odsetki od lokat oraz od środków na rachunku opłaty OZE są przeznaczane na finansowanie systemu pokrywania ujemnego salda, o którym mowa w ustawie o odnawialnych źródłach energii.

Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego uwzględnia w taryfie za usługi przesyłania energii elektrycznej w rozumieniu przepisów prawa energetycznego wysokość stawek opłaty OZE oraz warunki ich stosowania. Opłatę OZE należną od płatnika opłaty OZE oblicza się jako: iloczyn stawki opłaty OZE oraz ilości energii elektrycznej zużytej, przez odbiorców końcowych, przyłączonych do sieci danego płatnika opłaty OZE, odbiorcy końcowego przyłączonego bezpośrednio do sieci przesyłowej elektroenergetycznej oblicza się jako iloczyn stawki opłaty OZE oraz ilości energii elektrycznej zużytej, przez odbiorcę końcowego przyłączonego do sieci przesyłowej elektroenergetycznej.

Płatnik opłaty OZE ustala w taryfie za usługi przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej w rozumieniu przepisów prawa energetycznego opłatę końcową OZE równą wysokości stawki opłaty OZE obowiązującej w danym roku wyrażonej w złotych za 1 MWh. W okresie od dnia 1 stycznia 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku stawka opłaty OZE netto wynosić będzie 2,27 zł za 1 MWh. Przez stawkę opłaty OZE netto rozumie się stawkę tej opłaty pomniejszoną o należny podatek od towarów i usług.

Oplata OZE wyliczona na 2015 r. jest wynikiem ilorazu prognozowanego łącznego poziomu wsparcia dla wytworzonej energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii lub energii elektrycznej z biogazu rolniczego w 2015 roku oraz prognozowanego zużycia energii elektrycznej przez odbiorców końcowych w tym roku.

Prognozowany łączny poziom wsparcia dla OZE jest iloczynem prognozowanej produkcji z OZE oraz różnicy pomiędzy średnią ceną wsparcia a tzw. ceną odniesienia tj.

średnią kwartalną ceną energii elektrycznej sprzedanej na zasadach innych niż wynikające z art. 49a ustawy – Prawo energetyczne publikowaną przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki.

2015 r.					
prognozowana produkcja z OZE [MWh]	średnia cena wsparcia OZE [PLN/MWh]	kwartalna cena e.e. [PLN/MWh]	Prognozowane łączne wsparcie dla OZE [PLN]	prognozowane zużycie e.e. w 2015 r. przez odbiorców końcowych [MWh]	Stawka netto opłaty OZE [PLN/MWh]
1	2	3	4	5	6
1 963 250	362,46147989	220	279 687 500	122 859 000	2,27649175

Źródło: Obliczenia i prognozy własne

2.2.9. Zakaz łączenia mechanizmów wsparcia z pomocą inwestycyjną ze środków publicznych

W celu wyeliminowania ryzyka wystąpienia nadkompensaty w systemie wsparcia, mechanizmów i instrumentów wspierających wytwarzanie energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii oraz energii elektrycznej z biogazu rolniczego w instalacjach odnawialnego źródła energii, nie stosuje się do energii elektrycznej wytworzonej przez wytwórców, którzy po dniu 30 czerwca 2014 r. podpisali umowę o udzielenie pomocy inwestycyjnej ze środków publicznych w postaci dotacji bezzwrotnej z podmiotem udzielającym tej pomocy. Jednocześnie należy wyjaśnić, że ww. przepisy projektu ustawy nie błędą miały zastosowania do energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii i energii elektrycznej z biogazu rolniczego wytworzonej przez wytwórców w mikroinstalacji.

2.2.10. Zasady korzystania z mechanizmów wsparcia przez zmodernizowane instalacje odnawialnych źródeł energii

Zgodnie z przepisami projektu wprowadzono zasadę, iż mechanizmy wsparcia dla energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii i energii elektrycznej z biogazu rolniczego w zmodernizowanej mikroinstalacji albo zmodernizowanej instalacji odnawialnego źródła energii przysługują proporcjonalnie do przyrostu mocy tej instalacji, a w przypadku, o którym mowa w art. 42 ust. 9 – proporcjonalnie do poniesionych nakładów na modernizację, nie

więcej jednak niż 50 % wartości początkowej modernizowanej mikroinstalacji albo instalacji odnawialnego źródła energii innej niż mikroinstalacja, z uwzględnieniem przepisów dotyczących amortyzacji.

Ponadto energia elektryczna z odnawialnych źródeł energii lub energia elektryczna z biogazu rolniczego, wytworzona w instalacji odnawialnego źródła energii powstałej po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy lub zmodernizowanej po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy instalacji odnawialnego źródła energii może zostać zakupiona po przeprowadzeniu aukcji jedynie w przypadku, gdy urządzenia wchodzące w skład tej instalacji, służące do wytwarzania tej energii elektrycznej, zamontowane w czasie budowy albo modernizacji zostały wyprodukowane nie wcześniej niż 48 miesięcy przed dniem wytworzenia po raz pierwszy energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii lub energii elektrycznej z biogazu rolniczego, w tej instalacji odnawialnego źródła energii.

2.2.11. Optymalizacja dotychczasowej polityki wsparcia dla technologii spalania wielopaliwowego biomasy w elektrowniach i elektrociepłowniach węglowych

Punktem odniesienia do dokonania zmian w ww. zakresie jest analiza sprawności procesów współspalania biomasy z węglem w elektrowniach oraz elektrociepłowniach w porównaniu do sprawności przemysłowych instalacji odnawialnych źródeł energii, w których biomasa spalana jest w układach dedykowanych lub w układach hybrydowych w wysokosprawnej kogeneracji (CHP).

Zarówno z danych ARE wynika, jak i statystyki Ministerstwa Finansów pokazują rosnący import biomasy w postaci drewna z lasów i biomasy suchej, zazwyczaj granulatu z przemysłu drzewnego i rolnictwa¹⁾. W przypadku obydwu ww. grup biomasy obserwuje się zjawisko nasilającego się importu. Trend wzrostowy w tym zakresie obserwowany jest od 2006 r., kiedy zaczęły funkcjonować przepisy wspierające, na równi z innymi technologiami, współspalanie biomasy z innymi paliwami kopalnymi. Jednocześnie w tym czasie odnotowano spadek eksportu oraz wzrost deficytu w handlu biomasą stałą, pochodzenia zarówno leśnego jak i rolniczego.

Jeszcze bardziej znaczący w analizowanym okresie jest wzrost importu biomasy odpadowej pochodzenia rolniczego, w szczególności makuchów słonecznika, oliwek,

---

¹⁾ Statystyki Ministerstwa Finansów (dostępne w bazie danych GUS) pokazują, że rosnący import dotyczy przede wszystkim drewna z lasów i biomasy suchej, zazwyczaj granulatu z przemysłu drzewnego i rolnictwa.

orzechów i innych pozostałości z ekstrakcji roślin oleistych. Surowce te nie mają w Polsce znaczącego zastosowania poza energetycznym i w praktyce mogą być wykorzystane tylko w dużych kotłach energetycznych, głównie fluidalnych.

Katalog importowanych surowców pochodzenia organicznego na cele energetyczne jest znacznie dłuższy i pochodzą one z ponad 50 krajów świata, przebywając często znaczne odległości. W szczególności odległy transport importowanej biomasy ma bezpośredni wpływ na zwiększenie emisji gazów cieplarnianych, co stoi w sprzeczności z główną ideą promocji zielonej energetyki, czyli promowaniem technologii niskoemisyjnych, a także ochronę klimatu i środowiska naturalnego.

Wzrastający popyt na biomasę stałą spowodować może utrzymanie się trendu wzrostowego ceny biomasy, co z kolei wywoła negatywne skutki gospodarcze i środowiskowe. Do najważniejszych negatywnych efektów związanych ze wzrostem cen biomasy wynikających z intensywnego wykorzystania tego surowca w procesach współspalania, należą m.in.:

- spadek opłacalności energetycznego wykorzystania biomasy, co za tym idzie zmniejszenie konkurencyjności jej wykorzystania na rynku oraz ograniczenie inwestycji w tym zakresie,
- ograniczenie dostępności biomasy na potrzeby energetyczne, ciepłownicze i przemysłowe (przede wszystkim w przemyśle drzewnym, celulozowo – papierniczym, meblarskim oraz płytowym),
- realna możliwość nieopłacalności wykorzystania biomasy stałej dla celów ogrzewania indywidualnego²⁾ oraz powrót do spalania węgla w indywidualnych kotłach domowych, co spowoduje zwiększenie tzw. niskiej emisji.

Konsekwentna realizacja ścieżki wykorzystania biomasy stałej dla celów energetycznych umożliwi wykonanie planów zawartych w KPD w zakresie produkcji ciepła i energii elektrycznej. Powyższe wymaga jednak sukcesywnych zmian technologii, poprawy sprawności i efektywności przetwarzania biomasy na końcowe nośniki energii. Jest to możliwe, gdy ograniczone zostanie w większości przypadków nieefektywne współspalanie biomasy w elektrowniach i elektrociepłowniach węglowych, a zaoszczędzony w ten sposób strumień krajowej biomasy skierowany zostanie na potrzeby przemysłowych instalacji odnawialnych źródeł energii, w których biomasa spalana jest w układach dedykowanych lub w układach hybrydowych w wysokosprawnej kogeneracji (CHP) albo po uszlachetnieniu

---

²⁾ Wg ocen niezależnych ekspertów zużycie biomasy w kotłach indywidualnych spada od roku 2004, ze względu na ograniczoną dostępność i wzrastające koszty paliwa.

(brykietowanie, peletyzacja) na potrzeby lokalnej, wysokosprawnej produkcji ciepła w automatycznych dedykowanych kotłach i piecach na pelety lub brykiety.

Aby zmienić kierunek wykorzystania znaczących zasobów biomasy, w ocenie resortu gospodarki należy stopniowo ograniczać jej wykorzystanie w technologiach tzw. współspalania na rzecz instalacji odnawialnych źródeł energii, w których biomasa spalana jest w dedykowanych instalacjach spalania wielopaliwowego, dedykowanych instalacjach spalania biomasy lub w układach hybrydowych w wysokosprawnej kogeneracji (CHP).

W ocenie Ministerstwa Gospodarki wzrost sprawności w krajowych systemach przetwarzania i konwersji biomasy na nośniki energii jest najbardziej naturalnym procesem zwiększenia efektywności wykorzystania biomasy. Skutki takiej optymalizacji technologicznej (innowacji) i kilkuletnich konsekwentnych dążeń (zarządzanie zmianą strukturalną) do eliminowania z łańcucha przetwarzania biomasy na cele energetyczne procesów i urządzeń nieefektywnych. Jednocześnie pomyślnie przeprowadzony proces modernizacji jest zgodny ze ścieżką wzrostu produkcji energii z biomasy stałej przyjętą w KPD.

Biorąc pod uwagę powyższe, zaprezentowane w projekcie ustawy mechanizmy mające na celu stopniowe kierowanie strumienia biomasy stałej z dotychczasowych procesów współspalania biomasy z węglem w elektrowniach oraz elektrociepłowniach do przemysłowych instalacji odnawialnych źródeł energii, w których biomasa spalana jest w dedykowanych instalacjach spalania wielopaliwowego, dedykowanych instalacjach spalania biomasy lub w układach hybrydowych w wysokosprawnej kogeneracji (CHP) spowoduje znaczące oszczędności paliwa w związku z wyższą sprawności przetwarzania paliwa na energię. Powyższe umożliwi realizację celów zawartych w KPD, a także znacząco poprawi bezpieczeństwo energetyczne poprzez ograniczenie importu biomasy.

3. Skutki zmiany mechanizmu wsparcia w odniesieniu do sytuacji prawnej podmiotów uprawnionych do korzystania z systemu na zasadach dotychczasowych (zasada zachowania praw nabytych)

3.1.1. Wyznaczenie ustawowego okresu obowiązywania systemu wsparcia dla instalacji odnawialnego źródła energii

Nowością projektowanej ustawy jest wyznaczenie 15 letniego okresu wsparcia w sytuacji, gdy obecne przepisy PE kwestii tej nie regulują. Brak było zatem jasno wyznaczonego okresu podlegania mechanizmom wsparcia wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii lub wytwarzania biogazu rolniczego.

Należy przede wszystkim podkreślić, iż wprowadzony nowy system aukcyjny będzie obejmował oferty wytwarzania energii elektrycznej w nowych i zmodernizowanych instalacjach odnawialnego źródła energii. W przypadku istniejących instalacji maksymalny zagwarantowany okres systemu wsparcia wyniesie 15 lat i będzie liczony od momentu wytworzenia po raz pierwszy energii elektrycznej, za którą przysługiwało świadectwo pochodzenia. Ponadto przedstawione uregulowane mechanizmy wsparcia przewidują możliwość przejścia na system aukcyjny dla istniejących instalacji odnawialnego źródła energii objętych dotychczas systemem świadectw pochodzenia, czyli, które wytworzyły po raz pierwszy energię elektryczną przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy. W tym przypadku instalacja może przejść do systemu aukcyjnego po złożeniu deklaracji oraz zamknięciu wygranej aukcji, a łączny okres wsparcia wyniesie 15 lat.

Co niemniej istotne, istniejące instalacje odnawialnego źródła energii, które zostały zmodernizowane po dniu wejścia w życie przepisów rozdziału 4 projektu ustawy jednakże nie później niż do dnia 31 grudnia 2015 r., będą mogły w zakresie przyrostu wytwarzanej energii elektrycznej, korzystać z systemu wsparcia na zasadach dotychczasowych, tj. z obowiązku zakupu energii elektrycznej przez sprzedawcę zobowiązanego oraz świadectw pochodzenia. Po tym okresie wytwórca energii elektrycznej w istniejącej instalacji odnawialnego źródła energii będzie mógł korzystać z mechanizmów wsparcia opartych na systemie aukcyjnym.

Celem powyższego jest stworzenie zachęty do stopniowego przechodzenia, na nowe mechanizmy wsparcia przewidziane projektem ustawy.

3.1.2. Zmiana warunków obrotu prawami majątkowymi wynikającymi ze świadectw pochodzenia

Na zasadzie art. 191 projektu ustawy podmioty zobowiązane do uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi URE świadectw pochodzenia powinni dokonywać sprzedaży nie mniej niż 30% praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia wydanych po dniu wejścia w życie ustawy o odnawialnych źródłach, od dnia wejścia w życie przepisów rozdziału 4 projektowanej ustawy do dnia 31 grudnia 2015 r. Od dnia 1 stycznia

2016 r. do dnia 31 grudnia 2017 r. powyższy obowiązek zostanie zwiększony do co najmniej 50%.

3.1.3. Ocena zakresu gwarancji zachowania praw nabytych wg mechanizmów wsparcia projektu ustawy

Zgodnie z konkluzjami zawartymi w zleconej przez Ministerstwo Gospodarki analizie prawnej³⁾ przepisy ustawy o odnawialnych źródłach energii powinny uwzględniać zaprezentowane w opracowaniu wytyczne legislacyjne, w szczególności dotyczące odpowiedniego okresu wejścia w życie przepisów, okresów przejściowych, możliwości pozostania w obecnie obowiązującym systemie wsparcia. Stąd też zasady te zostały jasno przedstawione w projekcie ustawy.

Dodatkowo w projekcie ustawy wyraźnie wskazano krąg podmiotów, które uznaje się za uprawnione do pozostania w dotychczasowym systemie wsparcia oraz określono warunki brzegowe jak i horyzont czasowy (zakres) obowiązywania dotychczasowych regulacji wraz z uregulowaniem zasad ich ujawnienia i rejestracji.

Wg ww. autorów analizy roszczenia konstytucyjne mogłyby przysługiwać zarówno aktualnym producentom energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych jak i podmiotom prowadzącym inwestycje w OZE (inwestycje w toku). Ewentualne roszczenia muszą jednak podlegać konkretyzacji finansowej. Powstaje pytanie, czy na podstawie obowiązującego w Polsce prawa inwestorzy mogą liczyć na to, że przez jakiś konkretny czas będą oni mogli zbywać prawa majątkowe wynikające ze świadectw pochodzenia po konkretnej cenie.

W zakresie ryzyka, za podstawowe zagrożenie związane z ewentualnym naruszeniem praw konstytucyjnych uznano możliwą odpowiedzialność odszkodowawczą Skarbu Państwa. Warunkiem koniecznym jej wystąpienia jest stwierdzenie przez Trybunał Konstytucyjny niekonstytucyjności przyszłych zmian prawnych. Zatem w celu ograniczenia wspomnianego ryzyka, w przepisach projektu dochowane zostały warunki prawidłowej legislacji. W szczególności przewidziane jest także przeprowadzenie konsultacji społecznych. Ponadto zaproponowane zmiany mechanizmów wsparcia wprowadzone zostaną z zachowaniem okresów przejściowych dla inwestorów będących beneficjentami dotychczasowego systemu.

---

³⁾ Analiza Kancelarii Bird& Bird, pn. Analiza skutków prawnych wprowadzenia zmian w mechanizmie wsparcia ...s. 79-86.

4. Szczegółowe omówienie najważniejszych przepisów projektu ustawy

W rozdziale pierwszym został określony zakres przedmiotowy ustawy. Stwierdzono, iż projektowana ustawa określi:

- 1) zasady i warunki wykonywania działalności w zakresie wytwarzania energii elektrycznej, ciepła lub chłodu z odnawialnych źródeł energii w instalacjach odnawialnego źródła energii;
- 2) zasady i warunki wykonywania działalności w zakresie wytwarzania energii elektrycznej, ciepła lub chłodu z biogazu rolniczego lub wytwarzania biogazu rolniczego w instalacjach odnawialnego źródła energii;
- 3) mechanizmy i instrumenty wspierające wytwarzanie energii elektrycznej, ciepła lub chłodu z odnawialnych źródeł energii w instalacjach odnawialnego źródła energii, wytwarzanie energii elektrycznej, ciepła lub chłodu z biogazu rolniczego oraz wytwarzanie biogazu rolniczego w instalacjach odnawialnego źródła energii;
- 4) zasady wydawania gwarancji pochodzenia energii elektrycznej wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii w instalacjach odnawialnego źródła energii i energii elektrycznej wytwarzanej z biogazu rolniczego w instalacjach odnawialnego źródła energii;
- 5) zasady opracowania i realizacji krajowego planu działania w zakresie odnawialnych źródeł energii oraz sposób monitorowania rynku energii elektrycznej, ciepła lub chłodu z odnawialnych źródeł energii, biogazu rolniczego, a także rynku biokomponentów, paliw ciekłych i biopaliw ciekłych stosowanych w transporcie;
- 6) warunki i tryb certyfikowania instalatorów mikroinstalacji i małych instalacji oraz akredytowania organizatorów szkoleń;
- 7) zasady współpracy międzynarodowej w zakresie wspólnych projektów energetycznych oraz współpracy międzynarodowej w zakresie odnawialnych źródeł energii.

Ponadto w zakresie regulacji wyjaśniono, że do poświadczenia spełnienia przez biopłyny kryteriów zrównoważonego rozwoju stosuje się przepisy ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1164). Ponadto wskazano, iż przepisy projektowanej ustawy nie będą stosowane się do biokomponentów, paliw ciekłych i biopaliw ciekłych zużywanych w transporcie, w rozumieniu ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych, z wyłączeniem przepisów rozdziału 7 projektu. Jednocześnie wyjaśniono także, iż do przyłączenia instalacji odnawialnego źródła energii do sieci stosowane będą tak jak dotychczas przepisy rozdziału 2 PE.

Co ważne, w sprawach dotyczących wykonywania działalności w zakresie wytwarzania energii elektrycznej, ciepła lub chłodu z odnawialnych źródeł energii w zakresie nieuregulowanym w ustawie, stosuje się przepisy ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 672, 675, 983 i 1036). Świadczy o tym chociażby przepis art. 18.

Ponadto w art. 2 ujęto w układzie alfabetycznym listę następujących definicji które użyte w projekcie ustawy, oznaczają:

- 1) biogaz – gaz, którego głównym składnikiem jest metan, uzyskany z biomasy, w szczególności z instalacji przeróbki odpadów zwierzęcych lub roślinnych, oczyszczalni ścieków oraz składowisk odpadów;
- 2) biogaz rolniczy – biogaz otrzymywany w procesie fermentacji metanowej surowców rolniczych, produktów ubocznych rolnictwa, płynnych lub stałych odchodów zwierzęcych, produktów ubocznych, odpadów lub pozostałości z przetwórstwa produktów pochodzenia rolniczego lub biomasy leśnej, z wyłączeniem biogazu pozyskanego z surowców pochodzących z oczyszczalni ścieków oraz składowisk odpadów;
- 3) biomasa - ulegające biodegradacji części produktów, odpady lub pozostałości pochodzenia biologicznego z rolnictwa, łącznie z substancjami roślinnymi i zwierzęcymi, leśnictwa i rybołówstwa oraz powiązanych z nimi działów przemysłu, w tym z chowu i z hodowli ryb oraz akwakultury, a także ulegająca biodegradacji część odpadów przemysłowych i komunalnych, w tym z instalacji służących zagospodarowaniu odpadów oraz uzdatniania wody i oczyszczania ścieków;
- 4) biopłyny – paliwa i biopaliwa ciekłe będące nośnikami energii chemicznej wytworzone z biomasy, wykorzystywane w celach energetycznych innych niż w transporcie, w tym do wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła w instalacjach spełniających wymagania w zakresie emisji gazów do atmosfery, określone w ustawie z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji (Dz. U. Nr 130, poz. 1070, z późn. zm.);
- 5) drewno pełnowartościowe - drewno spełniające wymagania jakościowe wymienione w normach określających wymagania i badania dla drewna wielkowymiarowego liściastego, drewna wielkowymiarowego iglastego oraz drewna średniowymiarowego dla grup oznaczonych jako S1, S2 i S3, oraz materiał drzewny powstały w wyniku procesu celowego rozdrobnienia tego drewna na cele energetyczne;

- 6) dystrybucja – dystrybucję w rozumieniu ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne;
- 7) dedykowana instalacja spalania biomasy - jednostkę wytwórczą w rozumieniu ustawy wymienionej w pkt 6, lub zespół jednostek wytwórczych, służących do wytwarzania energii elektrycznej, ciepła lub chłodu, w których są spalane wyłącznie biomasa albo biomasa i paliwo pomocnicze;
- 8) dedykowana instalacja spalania wielopaliwowego - instalację spalania wielopaliwowego, wyposażoną w odrębne linie technologiczne dla przygotowania, transportu i wprowadzenia biomasy, biopłynu, biogazu lub biogazu rolniczego bezpośrednio do komory paleniskowej, która umożliwia osiągnięcie średniorocznie co najmniej 20 % ich udziału w wartości energetycznej wszystkich paliw wprowadzanych do jednostki wytwórczej;
- 9) energia aerothermalna – energię o charakterze nieantropogenicznym, magazynowaną w postaci ciepła w powietrzu na danym terenie;
- 10) energia geothermalna – energię o charakterze nieantropogenicznym, skumulowaną w postaci ciepła pod powierzchnią ziemi;
- 11) energia hydrothermalna - energię o charakterze nieantropogenicznym, skumulowaną w postaci ciepła w wodach powierzchniowych;
- 12) hydroenergia – energię spadku śródlądowych wód powierzchniowych, z wyłączeniem energii uzyskiwanej z pracy pompowej w elektrowniach szczytowo – pompowych;
- 13) instalacja odnawialnego źródła energii – jednostkę wytwórczą w rozumieniu ustawy wymienionej w pkt 6, lub zespół jednostek wytwórczych, służących do wytwarzania energii elektrycznej, ciepła lub chłodu z odnawialnych źródeł energii, a także połączony z nimi magazyn energii elektrycznej, przechowujący energię elektryczną wytworzoną w tych jednostkach, lub wyodrębniony zespół urządzeń służący do wytwarzania biogazu rolniczego;
- 14) instalacja spalania wielopaliwowego – jednostkę wytwórczą w rozumieniu przepisów ustawy wymienionej w pkt 6, służącą do wytwarzania energii elektrycznej, ciepła lub chłodu, w której biomasa, biopłyny, biogaz lub biogaz rolniczy są spalane wspólnie z paliwami kopalnymi;
- 15) końcowe zużycie energii brutto – nośniki energii dostarczone do celów energetycznych przemysłowi, sektorowi transportowemu, gospodarstwom domowym, sektorowi usługowemu, w tym świadczącemu usługi publiczne, rolnictwu, leśnictwu i rybołówstwu, łącznie ze zużyciem energii elektrycznej i ciepła przez przemysł energetyczny na

- wytwarzanie energii elektrycznej i ciepła oraz łącznie ze stratami energii elektrycznej i ciepła powstającymi podczas ich przesyłania lub dystrybucji;
- 16) magazyn energii elektrycznej – wyodrębniony zespół urządzeń i instalacji służących do przechowywania energii elektrycznej w innej postaci energii, powstałej w wyniku procesów technologicznych lub chemicznych;
  - 17) mała instalacja – instalacja odnawialnego źródła energii, o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej większej niż 40 kW i nie większej niż 200 kW przyłączone do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym niższym niż 110 kV lub o łącznej mocy zainstalowanej cieplnej większej niż 120 kW i nie większej niż 600 kW;
  - 18) mikroinstalacja – instalacja odnawialnego źródła energii, o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 40 kW, przyłączone do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym niższym niż 110 kV lub o łącznej mocy zainstalowanej cieplnej nie większej niż 120 kW;
  - 19) licznik zdalnego odczytu – licznik zdalnego odczytu w rozumieniu przepisów ustawy wymienionej w pkt 6;
  - 20) odbiorca – odbiorcę w rozumieniu przepisów ustawy wymienionej w pkt 6;
  - 21) odbiorca końcowy – odbiorcę końcowego w rozumieniu przepisów ustawy wymienionej w pkt 6;
  - 22) odbiorca przemysłowy – odbiorcę przemysłowego w rozumieniu ustawy wymienionej w pkt 6;
  - 23) odnawialne źródło energii – energię wiatru, energię promieniowania słonecznego, energię aerotermalną, energię geotermalną, energię hydrotermalną, hydroenergię, energię otrzymywaną z biomasy, energię otrzymywaną z biogazu, energię otrzymywaną z biogazu rolniczego, fal, prądów i pływów morskich oraz energię otrzymywaną z biopłynów;
  - 24) operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego - operatora systemu dystrybucyjnego w rozumieniu przepisów ustawy wymienionej w pkt 6;
  - 25) operator systemu dystrybucyjnego gazowego – operatora systemu dystrybucyjnego w rozumieniu ustawy wymienionej w pkt 6;
  - 26) operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego - operatora systemu przesyłowego w rozumieniu przepisów ustawy wymienionej w pkt 6;
  - 27) opłata OZE - wynagrodzenie należne operatorowi systemu przesyłowego elektroenergetycznego, przeznaczone na pokrycie wydatków, o których mowa w art. 94

- ust. 2, oraz kosztów działalności Operatora Rozliczeń Energii Odnawialnej S.A., prowadzonej na podstawie ustawy;
- 28) paliwo gazowe – biogaz dostarczony za pomocą sieci gazowej, lub biogaz rolniczy, niezależnie od ich przeznaczenia;
  - 29) płatnik opłaty OZE - operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego;
  - 30) przedsiębiorstwo energetyczne - przedsiębiorstwo energetyczne w rozumieniu przepisów ustawy wymienionej w pkt 6;
  - 31) przesyłanie – przesyłanie w rozumieniu przepisów ustawy wymienionej w pkt 6;
  - 32) rozruch technologiczny - pracę instalacji odnawialnego źródła energii mającą wyłącznie na celu przeprowadzenie prób i testów umożliwiających końcowy odbiór tej instalacji;
  - 33) sieci - sieci w rozumieniu przepisów ustawy wymienionej w pkt 6;
  - 34) sieć dystrybucyjna - sieć dystrybucyjna w rozumieniu przepisów ustawy wymienionej w pkt 6;
  - 35) sieć dystrybucyjna gazowa – sieć gazowa, o której mowa w ustawie wymienionej w pkt 6;
  - 36) sieć przesyłowa - sieć przesyłowa w rozumieniu przepisów ustawy wymienionej w pkt 6;
  - 37) transfer statystyczny - przekazanie w danym roku określonej ilości energii elektrycznej wytworzonej w instalacjach odnawialnego źródła energii między Rzeczpospolitą Polską a innymi państwami członkowskimi Unii Europejskiej, Konfederacją Szwajcarską lub państwami członkowskimi Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronami umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym;
  - 38) układ hybrydowy – jednostkę wytwórczą w rozumieniu ustawy wymienionej w pkt 6, wytwarzającą energię elektryczną albo energię elektryczną i ciepło, w której w procesie wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła są wykorzystywane nośniki energii wytwarzane oddzielnie z odnawialnych źródeł energii, z możliwością wykorzystania paliwa pomocniczego i w źródłach energii innych niż odnawialne, pracujące na wspólny kolektor oraz zużywane wspólnie w tej jednostce wytwórczej do wytworzenia energii elektrycznej lub ciepła;
  - 39) wyłączna strefa ekonomiczna - obszar wyłącznej strefy ekonomicznej Rzeczypospolitej Polskiej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 934 i 1014);
  - 40) wysokosprawna kogeneracja – wysokosprawną kogenerację w rozumieniu przepisów ustawy wymienionej w pkt 6;
  - 41) wytwórca - podmiot, który ma siedzibę lub miejsce zamieszkania na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa

członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, wytwarzający energię elektryczną, ciepło lub chłód z odnawialnego źródła energii w instalacjach odnawialnego źródła energii, lub wytwarzający energię elektryczną z biogazu rolniczego w instalacjach odnawialnego źródła energii, lub wytwarzający biogaz rolniczy w instalacjach odnawialnego źródła energii;

42) zboża pełnowartościowe - ziarna zbóż spełniające wymagania jakościowe dla zbóż w zakupie interwencyjnym określone w art. 7 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1272/2009 z dnia 11 grudnia 2009 r. ustanawiającego wspólne szczegółowe zasady wykonywania rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w odniesieniu do zakupu i sprzedaży produktów rolnych w ramach interwencji publicznej (Dz. Urz. UE L 349 z 29.12.2009, str. 1), które podlegają zakupowi interwencyjnemu.

Należy wyjaśnić, że część ww. definicji ustawowych takich jak, biomasa, biopłyny, końcowe zużycie energii brutto, stanowi transpozycję przepisów dyrektywy 2009/28/WE, Pozostałe definicje mają zastosowanie, m.in. do wypracowanych trybów zgłoszeniowych i rejestracyjnych działalności wytwórczej w zależności od zainstalowanej mocy elektrycznej instalacji, jak również do mechanizmów i instrumentów wspierających wytwarzanie energii elektrycznej z OZE lub biogazu rolniczego.

Podstawowa regulacja wyrażona w pierwszej jednostce redakcyjnej rozdziału 2. stanowi, iż podjęcie i wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania energii elektrycznej, ciepła lub chłodu z odnawialnych źródeł energii w instalacjach odnawialnego źródła energii innych niż mikroinstalacja i mała instalacja wymaga uzyskania koncesji na zasadach i warunkach określonych w przepisach rozdziału 5 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne.

Odrębnie ukształtowany został zakres obowiązków wytwórcy energii elektrycznej, ciepła lub chłodu z odnawialnych źródeł energii w mikroinstalacji będący osobą fizyczną nieprowadzącą działalności gospodarczej, który wytwarza energię elektryczną, ciepło lub chłód w celu zużycia na własne potrzeby, mogą w myśl projektowanych przepisów, odpowiednio przeniesionych w ustawy – Prawo energetyczne, sprzedać nadwyżkę niewykorzystanej energii elektrycznej wytworzonej przez w mikroinstalacji i wprowadzonej do sieci dystrybucyjnej. Sprzedaż taka nie stanowi działalności gospodarczej w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.

W celu zapewnienia, m.in. bezpiecznej pracy systemu elektroenergetycznego, wytwórca energii elektrycznej, ciepła lub chłodu z odnawialnych źródeł energii w mikroinstalacji, będący osobą fizyczną nieprowadzącą działalności gospodarczej, która wytwarza energię elektryczną, ciepło lub chłód w celu zużycia na własne potrzeby, a także przedsiębiorca w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, będą zobowiązane pisemnie poinformować operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, na którego obszarze działania ma zostać przyłączona mikroinstalacja, o planowanej lokalizacji, rodzaju i mocy mikroinstalacji. Przekazywanie pisemnych informacji wymienionych wyżej wytwórców dotyczy również każdej zmiany rodzaju i mocy zainstalowanej energii elektrycznej w mikroinstalacji oraz przypadku zawieszeniu lub zakończenia wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w mikroinstalacji. Pisemne zgłoszenie powinno nastąpić w terminie 14 dni od dnia zmiany tych danych albo od dnia zawieszenia lub zakończenia wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w mikroinstalacji.

Dalsze przepisy w sposób szczegółowy regulują tryb oraz termin przekazywania przez operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki (Prezes URE) informacji o mikroinstalacjach przyłączonych do systemu elektroenergetycznego, a także o każdej zmianie rodzaju i mocy zainstalowanej energii elektrycznej w mikroinstalacji oraz o odłączeniu mikroinstalacji od sieci dystrybucyjnej. Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego przekazuje informacje w terminie 14 dni od dnia przyłączenia mikroinstalacji lub uzyskania informacji o zmianie danych albo odłączenia mikroinstalacji od sieci dystrybucyjnej.

W zakresie sprawozdawczości operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego przekazuje Prezesowi URE w terminie 45 dni od dnia zakończenia półrocza sprawozdanie półroczne, zawierające m.in. informacje dotyczące łącznej ilości wytworzonej energii elektrycznej w mikroinstalacji, energii elektrycznej sprzedanej sprzedawcy zobowiązanemu do zakupu energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii i energii elektrycznej z biogazu rolniczego wprowadzonej do sieci dystrybucyjnej, a także wykaz wytwórców energii elektrycznej w mikroinstalacji. Otrzymywane sprawozdania półroczne Prezes URE zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Regulacji Energetyki, przy czym w celu ujednoczenia formy przekazywanych danych minister właściwy do spraw gospodarki określi w drodze rozporządzenia wzór takiego sprawozdania.

Przepisy rozdziału 3. regulują w pierwszej kolejności zakres obowiązków wytwórców energii elektrycznej, ciepła lub chłodu z biogazu rolniczego w mikroinstalacji, wpisanych do rejestru producentów prowadzonego na podstawie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności. W przypadku osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej, którzy wytwarzają energię elektryczną, ciepło lub chłód z biogazu rolniczego na własne potrzeby, mogą oni w myśl projektowanych przepisów sprzedać nadwyżkę niewykorzystanej energii elektrycznej wytworzonej w mikroinstalacji i wprowadzonej do sieci dystrybucyjnej. Kluczowym aspektem w tym przypadku jest fakt, iż sprzedaż taka nie stanowi działalności gospodarczej w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.

W celu zapewnienia, m.in. bezpiecznej pracy systemu elektroenergetycznego, wytwórca energii elektrycznej, ciepła lub chłodu z biogazu rolniczego w mikroinstalacji, będący osobą fizyczną nieprowadzącą działalności gospodarczej, która wytwarza energię elektryczną, ciepło lub chłód w celu zużycia na własne potrzeby, a także przedsiębiorca w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, będą zobowiązani pisemnie poinformować operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, na którego obszarze działania ma zostać przyłączona mikroinstalacja, o planowanej lokalizacji, rodzaju i mocy mikroinstalacji. Przekazywanie pisemnych informacji wymienionych wyżej wytwórców dotyczy również każdej zmiany rodzaju i mocy zainstalowanej energii elektrycznej w mikroinstalacji oraz przypadku zawieszeniu lub zakończeniu wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w mikroinstalacji. Pisemne zgłoszenie powinno nastąpić w terminie 14 dni od dnia zmiany tych danych albo od dnia zawieszenia lub zakończenia wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w mikroinstalacji.

Dalsze przepisy w sposób szczegółowy regulują tryb oraz termin przekazywania przez operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego Prezesowi Agencji Rynku Rolnego (Prezes ARR) informacji o mikroinstalacjach przyłączonych do systemu elektroenergetycznego, a także o każdej zmianie rodzaju i mocy zainstalowanej energii elektrycznej z biogazu rolniczego w mikroinstalacji oraz o odłączeniu tych mikroinstalacji od sieci dystrybucyjnej. Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego przekazuje informacje w terminie 14 dni od dnia przyłączenia mikroinstalacji lub uzyskania informacji o zmianie danych albo odłączenia mikroinstalacji od sieci dystrybucyjnej.

W zakresie sprawozdawczości operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego przekazuje Prezesowi ARR w terminie 45 dni od dnia zakończenia półrocza sprawozdanie półroczne, zawierające m.in. informacje dotyczące łącznej ilości wytworzonej energii elektrycznej z biogazu rolniczego w mikroinstalacji, energii elektrycznej sprzedanej sprzedawcy zobowiązanemu do zakupu energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii i energii elektrycznej z biogazu rolniczego wprowadzonej do sieci dystrybucyjnej, a także wykaz wytwórców energii elektrycznej w mikroinstalacji. Otrzymywane sprawozdania półroczne Prezes ARR zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Regulacji Energetyki, przy czym w celu ujednoczenia formy przekazywanych danych minister właściwy do spraw rolnictwa określi w drodze rozporządzenia wzór takiego sprawozdania.

W przypadku działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania biogazu rolniczego w instalacjach odnawialnego źródła energii oraz energii elektrycznej, ciepła lub chłodu z biogazu rolniczego w instalacjach odnawialnego źródła energii innych niż mikroinstalacja, ustawodawca w art. 23 ustawy wyraźnie określił, iż jest działalnością regulowaną w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej i wymaga wpisu do rejestru wytwórców wykonujących działalność gospodarczą w zakresie biogazu rolniczego (rejestr wytwórców biogazu rolniczego).

Wytwórca wykonujący działalność gospodarczą w zakresie biogazu rolniczego jest zobowiązany posiadać tytuł prawny do obiektów budowlanych, w których będzie wykonywana działalność gospodarcza w zakresie biogazu rolniczego, dysponować odpowiednimi obiektami i instalacjami, w tym urządzeniami technicznymi, spełniającymi wymagania określone w szczególności w przepisach o ochronie przeciwpożarowej, sanitarnych i o ochronie środowiska, umożliwiającymi wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie biogazu rolniczego. Niezbędne jest aby wytwórca wykonujący działalność gospodarczą w zakresie biogazu rolniczego wykorzystywał wyłącznie substraty, o których mowa w definicji biogazu rolniczego (art. 2 pkt 2).

Przepisy art. 26 szczegółowo wskazują, co zawiera wniosek o wpis do rejestru wytwórców biogazu rolniczego, przy czym do rejestru wytwórców biogazu rolniczego wpisuje się oznaczenie wytwórcy, jego siedziby i adresu, numer identyfikacji podatkowej (NIP) wytwórcy, numer wpisu wytwórcy w Krajowym Rejestrze Sądowym, albo informację o wpisie do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. Rejestr wytwórców biogazu rolniczego jest jawny i może być prowadzony w systemie informatycznym.

Wytwórca wpisany do rejestru wytwórców biogazu rolniczego jest obowiązany pisemnie informować Prezesa ARR o każdej zmianie danych zawartych w tym rejestrze oraz o zakończeniu lub zawieszeniu wykonywania działalności gospodarczej w zakresie biogazu rolniczego, w terminie 14 dni od dnia zmiany tych danych albo od dnia zakończenia lub zawieszenia wykonywania tej działalności. Na podstawie przekazanych informacji, Prezes ARR dokonuje zmiany wpisu w rejestrze wytwórców biogazu rolniczego. Z kolei Prezes ARR przekazuje Prezesowi URE informacje o zmianach dokonanych w rejestrze wytwórców biogazu rolniczego w terminie 7 dni od dnia dokonania tych zmian.

Prezes ARR, w drodze decyzji, odmawia wpisu do rejestru wytwórców biogazu rolniczego, w przypadku bądź wydaje zakaz wykonywania przez wytwórcę działalności gospodarczej w zakresie biogazu rolniczego w przypadku. W pierwszym przypadku decyzja wydawana jest w sytuacji, gdy wydano prawomocne orzeczenie zakazujące wytwórcy wykonywania działalności gospodarczej w zakresie biogazu rolniczego lub wykreślono wytwórcę z rejestru wytwórców biogazu rolniczego w okresie trzech lat poprzedzających złożenie wniosku. W drugim przypadku Prezes ARR wydaje decyzję o zakazie wykonywania przez wytwórcę działalności gospodarczej w zakresie biogazu rolniczego z powodu, m.in. złożenia przez wytwórcę oświadczeń niezbędnych do uzyskania wpisu do rejestru niezgodnych ze stanem faktycznym, nie usunięcia przez wytwórcę naruszeń warunków, o których mowa w art. 25 ust. 1, w terminie wyznaczonym przez Prezesa ARR, a także rażącego naruszenia warunków wymaganych do wykonywania działalności gospodarczej w zakresie biogazu rolniczego. Ustawodawca stwierdził, iż przez rażące naruszenie warunków wymaganych do wykonywania działalności gospodarczej w zakresie biogazu rolniczego rozumie się naruszenie przez wytwórcę takich obowiązków jak wykorzystywanie wyłącznie substratów, o których mowa w definicji biogazu rolniczego, prowadzenie dokumentacji dotyczącej ilości oraz rodzaju wszystkich substratów wykorzystanych do wytworzenia biogazu rolniczego lub do wytworzenia energii elektrycznej, ciepła lub chłodu z biogazu rolniczego, łącznej ilości wytworzonego biogazu rolniczego, z wyszczególnieniem ilości biogazu rolniczego wprowadzonego do sieci dystrybucyjnej gazowej, wykorzystanego do wytworzenia energii elektrycznej, ciepła lub chłodu w układzie rozdzielonym lub kogeneracyjnym, lub wykorzystanego w inny sposób, ilości energii elektrycznej, ciepła lub chłodu wytworzonych z biogazu rolniczego w układzie rozdzielonym lub kogeneracyjnym, ilości sprzedanej sprzedawcy zobowiązanemu energii elektrycznej z biogazu rolniczego wytworzonej i wprowadzonej do sieci dystrybucyjnej, czy przekazywanie Prezesowi ARR

sprawozdań kwartalnych zawierających informacje w terminie 45 dni od dnia zakończenia kwartału. Katalog przypadków rażącego naruszenia warunków określa art. 30 ust. 2 ustawy

Ponadto wytwórca wykonujący działalność gospodarczą w zakresie biogazu rolniczego, którego wykreślono z rejestru wytwórców biogazu rolniczego, może uzyskać ponowny wpis do tego rejestru nie wcześniej niż po upływie trzech lat od dnia wydania ww. decyzji.

Zgodnie z art. 33 ustawy, na podstawie danych zawartych w rejestrze oraz otrzymanych sprawozdań od wytwórców Prezes ARR sporządza zbiorczy raport roczny. Raport Prezes ARR przekazuje ministrom właściwym do spraw: gospodarki, rozwoju wsi, środowiska oraz Prezesowi URE, w terminie do dnia 31 marca roku następującego po roku sprawozdawczym.

Co ważne, Prezes ARR jest uprawniony do kontroli wykonywania działalności gospodarczej, w zakresie biogazu rolniczego. Czynności kontrolne wykonują pracownicy Agencji Rynku Rolnego na podstawie pisemnego upoważnienia Prezesa ARR oraz po okazaniu legitymacji służbowej. Zakres prowadzonej kontroli obejmuje uprawnienie do wstępu na teren nieruchomości, obiektów, lokali lub ich części, gdzie jest wykonywana działalność gospodarcza w zakresie biogazu rolniczego, a także żądania ustnych lub pisemnych wyjaśnień, okazania dokumentów lub innych nośników informacji oraz udostępniania danych mających związek z przedmiotem kontroli.

Do postępowania przed Prezesem ARR stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego. Organem wyższego stopnia w stosunku do Prezesa ARR jest minister właściwy do spraw rynków rolnych. W sprawach dotyczących wykonywania działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania biogazu rolniczego lub energii elektrycznej, ciepła lub chłodu z biogazu rolniczego w instalacjach odnawialnego źródła energii, w zakresie nieuregulowanym w rozdziale 3. ustawy, zastosowanie mają przepisy ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.

Zgodnie z art. 39 ustawy, minister właściwy do spraw gospodarki, na wniosek Prezesa ARR, ogłasza, w formie obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, listę zawierającą uznane za biomasę ulegające biodegradacji części produktów, odpady lub pozostałości pochodzenia biologicznego z rolnictwa, łącznie z substancjami roślinnymi i zwierzęcymi, leśnictwa i rybołówstwa oraz powiązanych z nimi działów przemysłu, w tym z chowu i z hodowli ryb oraz akwakultury, a także ulegające

biodegradacji część odpadów przemysłowych i komunalnych, w tym z instalacji służących zagospodarowaniu odpadów oraz uzdatniania wody i oczyszczania ścieków, wraz z procentowym określeniem poziomu biodegradowalności tej biomasy.

Co do zasady, obowiązek zakupu energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii i energii elektrycznej z biogazu rolniczego, powstaje od pierwszego dnia wprowadzenia energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii lub energii elektrycznej z biogazu rolniczego do sieci dystrybucyjnej lub przesyłowej i trwa przez kolejnych 15 lat, nie dłużej jednak niż do dnia 31 grudnia 2035 roku, przy czym okres ten jest liczony od dnia wytworzenia po raz pierwszy energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii lub energii elektrycznej z biogazu rolniczego.

Instalacje istniejące przed dniem wejścia w życie ustawy definiuje się jako instalacje, które wytworzyły po raz pierwszy energię elektryczną z odnawialnych źródeł energii lub energię elektryczną z biogazu rolniczego, dla której przysługiwało świadectwo pochodzenia.

Obowiązek zakupu energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii i energii elektrycznej z biogazu rolniczego w zmodernizowanych mikroinstalacjach, powstaje od pierwszego dnia wprowadzenia tej energii elektrycznej do sieci dystrybucyjnej i trwa maksymalnie do 31 grudnia 2015 roku, przy czym okres ten jest liczony od dnia wytworzenia po raz pierwszy energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii lub energii elektrycznej z biogazu rolniczego w zmodernizowanej instalacji odnawialnego źródła energii, dla której przysługuje świadectwo pochodzenia.

Cena zakupu energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii i energii elektrycznej z biogazu rolniczego dla mikroinstalacji wynosi 80 % średniej ceny sprzedaży energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym, ogłoszonej przez Prezesa URE na podstawie art. 23 ust. 2 pkt 18 lit. b ustawy - Prawo energetyczne.

Cena zakupu energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii i energii elektrycznej z biogazu rolniczego, dla pozostałych instalacji OZE wynosi 100 % średniej ceny sprzedaży energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym, ogłoszonej przez Prezesa URE na podstawie art. 23 ust. 2 pkt 18 lit. b ustawy - Prawo energetyczne.

Energia elektryczna z odnawialnych źródeł energii lub energia elektryczna z biogazu rolniczego, wytworzona w zmodernizowanej po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy mikroinstalacji może zostać zakupiona jedynie w przypadku, gdy:

- 1) w wyniku modernizacji mikroinstalacji nastąpił przyrost mocy zainstalowanej energii elektrycznej, ale nie więcej niż do 40 kW;
- 2) nakłady na modernizację mikroinstalacji wyniosły co najmniej 30% wartości początkowej modernizowanej mikroinstalacji, z uwzględnieniem przepisów dotyczących amortyzacji;
- 3) urządzenia wchodzące w skład zmodernizowanej mikroinstalacji, służące do wytwarzania energii elektrycznej, zamontowane w czasie modernizacji zostały wyprodukowane nie wcześniej niż 48 miesięcy przed dniem wytworzenia po raz pierwszy energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii lub energii elektrycznej z biogazu rolniczego, w tej zmodernizowanej mikroinstalacji.

Dla pozostałych instalacji OZE, w których energia elektryczna została wytworzona po raz pierwszy przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, z zastrzeżeniem wskazanym w art. 42 ust. 2-10 i art. 89 ust. 5 i 6, sprzedawca zobowiązany ma obowiązek zakupu energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii oraz energii elektrycznej z biogazu rolniczego wytworzonej w przypadku gdy energia elektryczna została wytworzona po raz pierwszy przed dniem wejścia w życie ustawy. To samo dotyczy instalacji odnawialnego źródła energii innej niż mikroinstalacja, zmodernizowanej po dniu wejścia w życie ustawy.

W art. 42 od ust. 2 do ust. 10 wskazano wyłączenia obowiązków sprzedawcy zobowiązanego. Ustawodawca uzależnia obowiązek sprzedawcy z urzędu, np. od udziału poniesionych nakładów na modernizację w stosunku do wartości początkowej instalacji.

Obowiązek zakupu energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii i energii elektrycznej z biogazu rolniczego w instalacjach odnawialnego źródła energii innych niż mikroinstalacja, w tym energii elektrycznej wytworzonej w okresie rozruchu technologicznego instalacji odnawialnego źródła energii, w której energia elektryczna została wytworzona po raz pierwszy przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, powstaje od pierwszego dnia wprowadzenia tej energii elektrycznej do sieci dystrybucyjnej lub sieci przesyłowej i trwa maksymalnie przez okres kolejnych 15 lat, przy czym okres ten jest liczony od dnia wytworzenia po raz pierwszy energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii lub energii elektrycznej z biogazu rolniczego w instalacji odnawialnego źródła energii, dla której przysługuje świadectwo pochodzenia.

Obowiązek zakupu energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii i energii elektrycznej z biogazu rolniczego w zmodernizowanej po dniu wejścia w życie niniejszej

ustawy instalacji odnawialnego źródła energii innej niż mikroinstalacja, powstaje od pierwszego dnia wprowadzenia tej energii elektrycznej do sieci dystrybucyjnej lub sieci przesyłowej i trwa maksymalnie do 31 grudnia 2015 roku, przy czym okres ten jest liczony od dnia wytworzenia po raz pierwszy energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii lub energii elektrycznej z biogazu rolniczego w zmodernizowanej instalacji odnawialnego źródła energii, dla której przysługuje świadectwo pochodzenia.

Kolejną zasadą jest, iż obowiązek zakupu energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii oraz energii elektrycznej z biogazu rolniczego w okresie rozruchu technologicznego instalacji odnawialnego źródła energii, trwa nie dłużej niż przez 90 dni licząc od dnia pierwszego wprowadzenia energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii lub energii elektrycznej z biogazu rolniczego do sieci właściwego operatora.

W przypadku elektrowni wodnych, w których energia elektryczna została wytworzona po raz pierwszy przed dniem wejścia w życie ustawy, obowiązek sprzedawcy zobowiązanego jest ograniczony do zakupu energii elektrycznej wytworzonej w elektrowniach wodnych o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej do 1 MW.

Przepis przeciwdziałający montażu wyeksploatowanych instalacji OZE i promujący zarazem nowe urządzenia stanowi, iż obowiązek zakupu energii elektrycznej istnieje jedynie w przypadku, gdy urządzenia wchodzące w skład instalacji, służące do wytwarzania energii elektrycznej, zamontowane w czasie modernizacji zostały wyprodukowane nie wcześniej niż 48 miesięcy przed dniem wytworzenia po raz pierwszy energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii lub energii elektrycznej z biogazu rolniczego, w tej zmodernizowanej instalacji odnawialnego źródła energii

Ponadto energia elektryczna z odnawialnych źródeł energii lub energia elektryczna z biogazu rolniczego, wytworzona w zmodernizowanej po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy instalacji odnawialnego źródła energii może zostać zakupiona jedynie w przypadku, gdy:

- 1) w wyniku modernizacji instalacji odnawialnego źródła energii nastąpił przyrost mocy zainstalowanej energii elektrycznej;
- 2) nakłady na modernizację instalacji odnawialnego źródła energii wyniosły co najmniej 30% wartości początkowej modernizowanej instalacji odnawialnego źródła energii, z uwzględnieniem przepisów dotyczących amortyzacji;

- 3) zmodernizowana instalacja odnawialnego źródła energii nie będzie wykorzystywana do wytwarzania energii elektrycznej z biomasy, biopłynów, biogazu lub biogazu rolniczego w instalacjach spalania wielopaliwowego, z wyłączeniem dedykowanych instalacji spalania wielopaliwowego.

Ważnym przepisem dotyczącym modernizacji instalacji:

- 1) niestanowiącej instalacji odnawialnego źródła energii w wyniku której powstała instalacja odnawialnego źródła energii,
- 2) spalania wielopaliwowego w wyniku której powstała instalacja odnawialnego źródła energii, która nie będzie wykorzystywana do wytwarzania energii elektrycznej w instalacji spalania wielopaliwowego, z wyłączeniem dedykowanych instalacji spalania wielopaliwowego, albo
- 3) elektrowni wodnej o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej do 1 MW

- jest możliwość zakupu wytworzonej energii elektrycznej pod warunkiem montażu nowych urządzeń wyprodukowanych nie wcześniej niż 48 miesięcy przed dniem wytworzenia po raz pierwszy energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii warunków. Ponadto nakłady na modernizację takiej instalacji powinny wynieść co najmniej 30% wartości początkowej modernizowanej instalacji, z uwzględnieniem przepisów dotyczących amortyzacji. Ponadto zmodernizowana instalacja odnawialnego źródła energii nie może być wykorzystywana do wytwarzania energii elektrycznej z biomasy, biopłynów, biogazu lub biogazu rolniczego w instalacjach spalania wielopaliwowego, z wyłączeniem dedykowanych instalacji spalania wielopaliwowego.

Ilość energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, wytworzonej w instalacji odnawialnego źródła energii, którą jest obowiązany zakupić sprzedawca zobowiązany, ustala się na podstawie rzeczywistych wskazań licznika zdalnego odczytu w danym miesiącu. Koszt instalacji licznika zdalnego odczytu ponosi wytwórca energii elektrycznej.

Wraz z obowiązkiem zakupu energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, z wyłączeniem wytwórcy energii w mikroinstalacji nieprowadzącego działalności gospodarczej, przysługuje świadectwo pochodzenia energii (świadectwo pochodzenia). Świadectwo pochodzenia przysługuje maksymalnie przez okres kolejnych 15 lat, licząc od dnia wytworzenia po raz pierwszy energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, a w przypadku zmodernizowanej mikroinstalacji albo zmodernizowanej instalacji odnawialnego źródła energii, nie dłużej jednak niż do 31 grudnia 2015 roku.

Kolejnym przypadkiem wyłączenia uprawnienia do wydania świadectwa pochodzenia jest sytuacja, w której sprzedaż energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii wytworzonej instalacji odnawialnego źródła energii przyłączonej do sieci dystrybucyjnej lub przesyłowej, następuje po cenie wyższej niż 105% średniej ceny sprzedaży energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym, ogłoszonej przez Prezesa URE na podstawie art. 23 ust. 2 pkt 18 lit. b ustawy - Prawo energetyczne. W takim przypadku świadectwa pochodzenia nie wydaje się dla energii elektrycznej sprzedanej po wyższej cenie. Regulacja została wprowadzona do projektu ustawy w celu wyeliminowania przypadków nadwsparcia wytwórców energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, korzystających z przychodów będących sumą wartości sprzedanej energii elektrycznej i ceny świadectwa pochodzenia za wytworzoną energię elektryczną.

Świadectwo pochodzenia nie przysługuje także dla energii elektrycznej wytworzonej w elektrowniach wodnych o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej powyżej 1 MW. Analizy ekonomiczne wskazują na niezasadność kontynuowania wsparcia dla dużych, zamortyzowanych obiektów hydroenergetycznych, gdzie koszt wytworzenia energii elektrycznej kształtuje się poniżej ceny energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym.

Świadectwo pochodzenia lub świadectwo pochodzenia biogazu rolniczego wydaje Prezes URE na wniosek wytwórcy energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii. Świadectwo pochodzenia lub świadectwo pochodzenia biogazu rolniczego jest wydawane wyłącznie w formie elektronicznej i przekazywane bezpośrednio do rejestru świadectw pochodzenia i świadectw pochodzenia biogazu rolniczego.

Zgodnie z art. 57 projektu ustawy opłatę zastępczą oblicza się według wzoru:

$$O_z = O_{zj} \times (E_o - E_u),$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

O_z - opłatę zastępczą wyrażoną w złotych,

O_{zj} - jednostkową opłatę zastępczą wynoszącą 297,35 złotych za 1 MWh,

E_o - ilość energii elektrycznej, wyrażoną w MWh, wynikającą z obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia lub świadectw pochodzenia biogazu rolniczego w danym roku,

Eu - ilość energii elektrycznej, wyrażoną w MWh, wynikającą ze świadectw pochodzenia lub świadectw pochodzenia biogazu, które obowiązany podmiot, o którym mowa w art. 52 ust. 2, przedstawił do umorzenia w danym roku.

Należy wyjaśnić, iż w celu optymalizacji kosztowej ustalono, że jednostkowa opłata zastępcza kształtować się będzie na poziomie 297,35 złotych za 1 MWh przez cały okres obowiązywania zoptymalizowanych mechanizmów wsparcia. Kwota bazową stanowi jednostkowa opłata zastępcza ustalona na rok 2013.

Przepisy art. 60-61 stanowią delegacje ustawowe ministra właściwego do spraw gospodarki do uregulowania. Zakres regulacji rozporządzenia wydanego na podstawie art. 60 ustawy dotyczy obowiązku zakupu energii elektrycznej z OZE przez sprzedawców zobowiązanych w zakresie świadectw pochodzenia oraz obowiązek potwierdzania danych dotyczących ilości energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii lub energii elektrycznej z biogazu rolniczego wytworzonej w instalacji odnawialnego źródła energii, które operator informacji pomiarowej przekazuje Prezesowi URE. Przedmiotem aktu wykonawczego będą m.in.: parametry techniczne i technologiczne wytwarzania energii elektrycznej, ciepła lub chłodu w instalacjach odnawialnego źródła energii, wymagania dotyczące pomiarów, rejestracji i sposobu obliczania ilości energii elektrycznej, ciepła lub chłodu wytwarzanych w instalacjach odnawialnego źródła energii wykorzystujących, w procesie wytwarzania energii, nośniki energii wskazane w definicji odnawialnego źródła energii oraz inne paliwa, miejsce dokonywania pomiarów ilości energii elektrycznej wytworzonej w instalacjach odnawialnego źródła energii, także sposób uwzględniania w kalkulacji cen energii elektrycznej, ciepła lub chłodu, ustalanych w taryfach przedsiębiorstw energetycznych.

Na podstawie art. 61 projektu ustawy, minister właściwy do spraw gospodarki w terminie do dnia 31 października danego roku określi, w drodze rozporządzenia, wielkość i sposób obliczania udziału energii elektrycznej wytworzonej w instalacjach odnawialnego źródła energii, wynikającej z obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia lub świadectw pochodzenia biogazu rolniczego, w sprzedaży energii elektrycznej odbiorcom końcowym, w kolejnym roku kalendarzowym, biorąc pod uwagę politykę energetyczną państwa, zobowiązania wynikające z umów międzynarodowych, określony w krajowym planie działania poziom udziału energii elektrycznej i paliw pozyskiwanych z odnawialnych źródeł energii zużywanych w energetyce oraz w transporcie oraz wysokość ceny energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym.

Zgodnie z dyspozycją art. 62 projektu minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres obowiązku potwierdzania danych dotyczących wydawania świadectw pochodzenia biogazu rolniczego, w tym m.in. parametry jakościowe biogazu rolniczego wprowadzonego do sieci dystrybucyjnej gazowej, wymagania dotyczące pomiarów, rejestracji i sposobu obliczania ilości wytwarzanego biogazu rolniczego, miejsce dokonywania pomiarów ilości biogazu rolniczego, a także sposób przeliczania ilości wytworzonego biogazu rolniczego na ekwiwalentną ilość energii elektrycznej wytworzonej w instalacjach odnawialnego źródła energii.

Należy również wyjaśnić, iż zgodnie z przepisem art. 67 prawa majątkowe wynikające ze świadectwa pochodzenia lub świadectwa pochodzenia biogazu rolniczego wygasają z chwilą ich umorzenia., przy czym przedsiębiorstwo energetyczne, odbiorca końcowy, towarowy dom maklerski lub dom maklerski oraz odbiorca przemysłowy wraz z wnioskiem o umorzenie świadectw pochodzenia lub świadectw pochodzenia biogazu rolniczego jest obowiązany złożyć do Prezesa URE dokument stwierdzający prawa majątkowe wynikające z tych świadectw przysługujące wnioskodawcy i odpowiadającą tym prawom ilość energii elektrycznej lub biogazu rolniczego.

W zakresie rozliczeń ww. obowiązku świadectwo pochodzenia lub świadectwo pochodzenia biogazu rolniczego umorzone do dnia 31 marca danego roku kalendarzowego jest uwzględniane przy rozliczeniu wykonania obowiązku określonego w poprzednim roku kalendarzowym.

Przypomnienia wymaga reguła obowiązująca obecnie, potwierdzona w art. 69 ustawy stanowiąca, iż opłata zastępcza stanowi przychód Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i jest uiszczana na rachunek bankowy tego funduszu do dnia 31 marca każdego roku, za poprzedni rok kalendarzowy. Dodatkowym przepisem w tym zakresie jest zobowiązanie Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej do corocznego przedstawiania ministrowi właściwemu do spraw gospodarki, ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, ministrowi właściwemu do spraw środowiska, ministrowi właściwemu do spraw rozwoju wsi, Prezesowi URE oraz Prezesowi ARR informacji o wysokości uiszczonych opłat zastępczych oraz wysokości uiszczonych kar pieniężnych uiszczanych na podstawie art. 161 ust. 1 ustawy, do dnia 30 czerwca każdego roku.

Na podstawie art. 71 projektu wytwarzanie energii elektrycznej w instalacji odnawialnego źródła energii o łącznej mocy elektrycznej nieprzekraczającej 5 MW lub

wytwarzanie biogazu rolniczego o wydajności do 20 mln m³/rok w instalacji odnawialnego źródła energii zwalnia się z opłat dokonanie wpisu do rejestru świadectw pochodzenia lub świadectw pochodzenia biogazu rolniczego oraz zmian w rejestrze, które dla pozostałych uczestników podlegają opłacie w wysokości odzwierciedlającej koszty prowadzenia rejestru.

Zgodnie z art. 76 projektu wytwórcy energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii lub energii elektrycznej z biogazu rolniczego, zamierzający przystąpić do udziału w aukcji podlegają procedurze oceny formalnej, której celem jest ocena przygotowania wytwórcy do wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii lub energii elektrycznej z biogazu rolniczego, w instalacji odnawialnego źródła energii albo zmodernizowanej instalacji odnawialnego źródła energii. Przepisu powyższego nie stosuje się do wytwórców, którzy złożyli deklarację przystąpienia do aukcji, tj. którzy mają prawo wyboru pomiędzy dotychczasowym systemem, a systemem aukcyjnym. Procedurę oceny formalnej przeprowadza Prezes URE. W celu przeprowadzenia oceny formalnej wytwórcy składają do Prezesa URE wnioski o wydanie zaświadczenia o dopuszczeniu do udziału w aukcji. Do wniosku o wydanie zaświadczenia o dopuszczeniu do udziału w aukcji dołącza się następujące dokumenty, których okres ważności, w dniu ich złożenia, nie może być krótszy niż 6 miesięcy, tj. :

1) dokumenty potwierdzające dopuszczalność danej lokalizacji na terenie objętym planowaną inwestycją - wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego a w przypadku braku takiego planu – decyzję o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, jeżeli jest ona wymagana na podstawie przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,

2) kopię umowy o przyłączenie instalacji odnawialnego źródła energii do sieci przesyłowej lub sieci dystrybucyjnej;

3) kopię prawomocnej decyzji o pozwoleniu na budowę wydanej dla projektowanej inwestycji, jeżeli jest ona wymagana na podstawie przepisów prawa budowlanego;

4) kopię dokumentu potwierdzającego wniesienie kaucji do Prezesa URE albo potwierdzające ustanowienie gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej w wysokości 30 złotych za 1 kW planowanej mocy zainstalowanej elektrycznej projektowanej instalacji;

5) harmonogram rzeczowy i finansowy realizacji projektowanej budowy lub modernizacji instalacji odnawialnego źródła energii;

6) kopię zaświadczenia wystawionego przez bank o zdolności finansowej wytwórcy do realizacji budowy lub modernizacji.

Na podstawie złożonego wniosku z kompletem załączonych dokumentów wskazanych powyżej, Prezes URE pisemnie, w terminie nie dłuższym niż 30 dni licząc od dnia złożenia wniosku o wydanie zaświadczenia o dopuszczeniu do aukcji, informuje wnioskodawcę o wynikach oceny formalnej z podaniem uzasadnienia tej oceny, a w przypadku gdy ocena jest negatywna - także pouczenie o możliwości wniesienia protestu, w trybie i na zasadach określonych w ustawie. W przypadku pozytywnej oceny formalnej Prezes URE wydaje wytwórcy zaświadczenie o dopuszczeniu danego wytwórcy do udziału w aukcji. Termin ważności ww. zaświadczenia wynosi 12 miesięcy od dnia jego wystawienia, jednak nie może być dłuższy niż ważność dokumentów stanowiących podstawę wydania zaświadczenia.

Natomiast w przypadku negatywnej oceny formalnej, wytwórcy przysługuje środek odwoławczy w postaci protestu. Protest może być wniesiony przez wytwórcę w terminie 14 dni od dnia doręczenia mu oceny formalnej wraz z uzasadnieniem. Protest jest wnoszony za pośrednictwem Prezesa URE, który dokonał oceny formalnej, do ministra właściwego do spraw gospodarki, zgodnie z pouczeniem. Następnie minister właściwy do spraw gospodarki rozpatruje protest w terminie nie dłuższym niż 60 dni od dnia jego otrzymania. W uzasadnionych przypadkach, w szczególności gdy w trakcie rozpatrywania protestu konieczne jest skorzystanie z pomocy ekspertów, termin rozpatrzenia protestu może być przedłużony, o czym minister właściwy do spraw gospodarki informuje na piśmie wytwórcę. Termin rozpatrzenia protestu łącznie nie może przekroczyć 90 dni. Minister właściwy do spraw gospodarki informuje wytwórcę na piśmie o wyniku rozpatrzenia jego protestu. Informacja ta zawiera w szczególności:

- 1) treść rozstrzygnięcia polegającego na uwzględnieniu albo nieuwzględnieniu protestu, wraz z uzasadnieniem;
- 2) w przypadku nieuwzględnienia protestu - pouczenie o możliwości i terminie wniesienia skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego.

Po wyczerpaniu postępowania odwoławczego wytwórca może w tym zakresie wnieść skargę do wojewódzkiego sądu administracyjnego, zgodnie z art. 3 § 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r. poz. 270, 1101 i 1529). Skarga jest wnoszona przez wytwórcę w terminie 14 dni od dnia doręczenia pouczenia o możliwości i terminie wniesienia skargi do wojewódzkiego sądu

administracyjnego. Skarga wnoszona jest bezpośrednio do właściwego wojewódzkiego sądu administracyjnego wraz z kompletną dokumentacją w sprawie. Skarga podlega wpisowi stałemu. Ponadto wytwórca lub minister właściwy do spraw gospodarki może wnieść skargę kasacyjną do Naczelnego Sądu Administracyjnego w terminie 14 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia wojewódzkiego sądu administracyjnego. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do postępowania przed sądami administracyjnymi stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi określone dla aktów lub czynności, o których mowa w art. 3 § 2 pkt 4 z wyłączeniem art. 52-55, art. 61 § 3-6, art. 115-122, 146, 150 i 152 tej ustawy.

Jednocześnie przepisy ustawy wyraźnie wskazują, iż procedura odwoławcza nie wstrzymuje możliwości przeprowadzenia aukcji.

Prezes URE na co najmniej 30 dni przed rozpoczęciem aukcji zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Regulacji Energetyki ogłoszenie o aukcji oraz zaprasza do składania ofert. Ogłoszenie o aukcji zawierać będzie:

- 1) termin przeprowadzenia sesji aukcji;
- 2) godziny otwarcia i zamknięcia sesji aukcji;
- 3) maksymalną ilość energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii lub energii elektrycznej z biogazu rolniczego jaka może zostać zakupiona w drodze aukcji, w tym wytworzonej w instalacjach odnawialnego źródła energii o sprawności wytworzenia energii elektrycznej powyżej 3500 MWh/MW/rok.

W aukcji na zakup energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii oraz energii elektrycznej z biogazu rolniczego mogą wziąć udział wytwórcy, którzy posiadają ważne zaświadczenie o dopuszczeniu do udziału w aukcji. Aukcję przeprowadza się, jeżeli zostały zgłoszone co najmniej 3 oferty. Aukcję prowadzi się w formie elektronicznej za pośrednictwem internetowej platformy aukcyjnej.

Przepisy ustawy przewidują wyłonienie dostawcę usługi internetowej platformy aukcyjnej wyłania się w trybie przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013, poz. 907).

Prezes URE i wytwórcy, zwani dalej „uczestnikami aukcji”, od godziny otwarcia do godziny zamknięcia sesji aukcji przekazują oferty za pomocą formularza umieszczonego na internetowej platformie aukcyjnej, umożliwiające wprowadzenie niezbędnych danych w

trybie bezpośredniego połączenia z platformą, a także zapewniającego bezpieczeństwo transakcji. Oferta złożona przez uczestnika aukcji zawiera w szczególności dane wymienione w art. 87 ust. 2 ustawy. Oferty, pod rygorem nieważności, składa się opatrzone bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu, w rozumieniu ustawy z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym (Dz. U. Nr z 2013 r. poz. 262). Aukcja odbywa się w jednej sesji aukcji.

Obowiązek zakupu energii elektrycznej po cenie wygranej w aukcji, powstaje od pierwszego dnia wprowadzenia tej energii elektrycznej do sieci dystrybucyjnej lub przesyłowej i trwa przez okres 15 lat od dnia wytworzenia po raz pierwszy energii elektrycznej w instalacji odnawialnego źródła energii, przy czym okres ten jest liczony od dnia wytworzenia po raz pierwszy energii elektrycznej, za którą przysługiwało świadectwo pochodzenia.

Obowiązek zakupu energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii lub energii elektrycznej z biogazu rolniczego, wytworzonej po raz pierwszy po dniu zakończenia aukcji w instalacjach odnawialnego źródła energii albo zmodernizowanych po dniu wejścia w życie ustawy instalacjach odnawialnego źródła energii powstaje od pierwszego dnia wprowadzenia tej energii elektrycznej do sieci dystrybucyjnej lub przesyłowej i trwa przez okres 15 lat od dnia wytworzenia po raz pierwszy energii elektrycznej w instalacji odnawialnego źródła energii albo zmodernizowanej instalacji odnawialnego źródła energii, nie dłużej niż do 31 grudnia 2035 r., przy czym okres ten jest liczony od dnia sprzedaży po raz pierwszy energii elektrycznej po dniu zamknięcia aukcji.

W powyżej wskazanym okresie sprzedawcy zobowiązanemu przysługuje prawo do pokrycia ujemnego salda obliczonego na podstawie różnicy między wartością sprzedaży energii elektrycznej i wartością zakupu energii elektrycznej. Zakup energii elektrycznej następuje po stałej cenie ustalonej w aukcji. Ilość energii elektrycznej, którą jest obowiązany zakupić sprzedawca zobowiązany ustala się na podstawie rzeczywistych wskazań licznika zdalnego odczytu w danym miesiącu. Koszt instalacji licznika zdalnego odczytu ponosi wytwórca energii elektrycznej.

Od dnia 1 stycznia 2015 roku operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego pobiera od płatnika opłaty OZE oraz od odbiorcy końcowego przyłączonego bezpośrednio do sieci przesyłowej elektroenergetycznej opłatę OZE, obliczoną w sposób określony w ustawie, jak również płatnik opłaty OZE pobiera od odbiorcy opłatę przeznaczoną na pokrycie

ujemnego salda, obliczonego na podstawie różnicy między wartością sprzedaży energii elektrycznej i wartością zakupu energii elektrycznej.

Wygenerowaną kwotę zwaną "opłatą końcową OZE", operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego uwzględnia w taryfie za usługi przesyłania energii elektrycznej w rozumieniu przepisów prawa energetycznego. Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, niebędące płatnikiem opłaty OZE, ustala w taryfie za usługi przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej opłatę z tytułu świadczenia usługi dystrybucyjnej związanej z zakupem usługi udostępniania krajowego systemu elektroenergetycznego w wysokości określonej w art. 98 lub 99 ustawy.

W zakresie preferencji dla ciepła wytwarzanego w instalacjach odnawialnego źródła energii w ustawie utrzymano przepis ustawy – Prawo energetyczne stanowiący, iż przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się obrotem ciepłem i sprzedające to ciepło jest obowiązane do zakupu oferowanego ciepła lub chłodu wytwarzanego w instalacji odnawialnego źródła energii, przyłączonej do sieci, znajdującej się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w ilości nie większej niż zapotrzebowanie odbiorców tego przedsiębiorstwa, przyłączonych do sieci, do której jest przyłączona instalacja odnawialnego źródła energii.

Podobnie operator systemu dystrybucyjnego gazowego, w obszarze swojego działania, jest obowiązany do odbioru biogazu rolniczego o parametrach jakościowych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 62 ustawy, wytwarzanego w instalacji odnawialnego źródła energii przyłączonej bezpośrednio do sieci tego operatora.

Zmiany w przepisach obowiązujących (rozdział 10)

W projekcie ustawy dokonano następujących zmian :

1. w ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r., poz. 361, z późn. zm.),
2. w ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 623, z późn. zm.) ,
3. w ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne,
4. w ustawie z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorcze technicznym (Dz. U. z 2013 r. poz. 963 i 984),

5. w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.),
6. w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 907, 984 i 1047),
7. w ustawie z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1164),
8. w ustawie z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2012 r. poz. 1282, 1448 i 1512 oraz z 2013 r. poz.),
9. w ustawie z dnia 29 czerwca 2007 r. o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej (Dz. U. z 2008 r. Nr 58, poz. 357, z 2009 r. Nr 98, poz. 817 oraz z 2011 r. Nr 94, poz.551 i Nr 233, poz.1381),
10. w ustawie z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. z 2011 r. Nr 108, poz. 626, z późn. zm.).

Przedmiotowe zmiany mają na celu dostosowanie projektowanej regulacji do aktualnych przepisów obowiązujących innych ustaw. Pozostałe przepisy stanowią integralną część projektowanych przepisów.

Poniżej omówiono szczegółowo, główny kierunek zmian ww. przepisów prawa, a mianowicie.

W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o **podatku dochodowym od osób fizycznych** (Dz. U. z 2012 r., poz. 361, z późn. zm.) wprowadza się zmiany w obowiązujących przepisach, których celem jest dostosowania regulacji, będących kontynuacją dotychczasowych rozwiązań w zakresie opodatkowania przychodu z pozarolniczej działalności gospodarczej do przepisów projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii. Przepis ten ma na celu zapewnienie kontynuacji wpływów do budżetu państwa z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych, dzięki uwzględnieniu w przychodach z tytułu prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej przychodu z tytułu wytwarzania energii elektrycznej w instalacjach odnawialnego źródła energii, zarówno z tytułu odpłatnego zbycia świadectw pochodzenia i świadectw pochodzenia biogazu rolniczego, jak i z tytułu przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej wytwarzanej w instalacjach odnawialnego źródła energii w ramach nowego rozwiązania opartego o system aukcyjny, którego celem jest zapewnienie optymalizacji kosztów systemu wsparcia dla energetyki odnawialnej.

W ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. - **Prawo budowlane** (Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 623, z późn. zm.) wprowadza się zmiany mające na celu dostosowanie rozwiązań ustawy –

Prawo budowlane do regulacji zaproponowanych w projekcie ustawy o odnawialnych źródłach energii. Proponowane przepisy będą stanowić uzupełnienie zmian tej ustawy wprowadzonych ustawą z dnia 26 lipca 2013 r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 r., poz. 984).

W ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. - **Prawo energetyczne** (Dz. U. z 2012 r. poz. 1059, z późn. zm.), zwanej dalej „PE” wprowadza się szereg zmian związanych z „wyjęciem” przepisów dotyczących odnawialnych źródeł energii z PE i ich „przeniesieniem” do projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii. Tak na przykład w związku ze zdefiniowaniem odnawialnego źródła energii, mikroinstalacji oraz małej instalacji w projekcie ustawy o odnawialnych źródłach energii, po uchwaleniu będącej podstawową ustawą dla tych pojęć, definicje odnawialnego źródła energii, mikroinstalacji oraz małej instalacji zawarte w projekcie nowelizującym PE odsyłają do definicji zawartych w tamtym projekcie ustawy. Ponadto, w celu zachowania zgodności terminologicznej w obydwu projektach ustaw oraz w związku z wprowadzeniem do projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii pojęcia „instalacji odnawialnego źródła energii” w wielu miejscach projektu nowelizującego PE gdzie występuje pojęcie „odnawialnego źródła energii” zastąpiono je pojęciem „instalacji odnawialnego źródła energii” (np. art. 7 PE).

Dyrektywa 2009/28/WE przewiduje obowiązek zapewnienia przez operatora systemu pierwszeństwa przyłączenia do sieci instalacji odnawialnego źródła energii. Jako że zagadnienie przyłączania do sieci instalacji odnawialnego źródła energii będzie nadal regulowane w PE (PE będzie nadal regulowało przyłączanie do sieci wszystkich podmiotów) wprowadzono powyższy obowiązek do polskiego systemu prawnego dokonując odpowiedniej zmiany w art. 7 PE normującym ogólne zasady przyłączania do sieci.

Art. 9a PE regulował do tej pory obowiązek uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi URE świadectwa lub uiszczenia opłaty zastępczej zarówno w odniesieniu do wysokosprawnej kogeneracji jak i odnawialnych źródeł energii. Wielokrotne zmiany w art. 9a PE wymuszające konieczność zastosowania numeracji typu „ust. 1a6” oraz wyłączenie przepisów dotyczących odnawialnych źródeł energii z PE, które to (przy pozostawieniu obecnej numeracji art. 9a PE) jedynie pogłębiłyby nieczytelność tego artykułu przesądziły na rzecz nadania nowego brzmienia całemu artykułowi 9a. Jednocześnie do projektu nowelizującego PE (art. 9a) przeniesiono z rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 26 lipca 2011 r. w sprawie sposobu obliczania danych podanych we wniosku o wydanie świadectwa pochodzenia z kogeneracji oraz szczegółowego zakresu obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia tych świadectw, uiszczenia opłaty zastępczej i obowiązku

potwierdzania danych dotyczących ilości energii elektrycznej wytworzonej w wysokosprawnej kogeneracji przepisy dotyczące zakresu powyższego obowiązku.

Projekt nowelizujący PE zawiera przepisy regulujące system inteligentnego opomiarowania oraz kształtujące rynek danych pomiarowych, w którym kluczową rolę będzie odgrywał Operator Informacji Pomiarowej. Wdrożenie takich systemów pomiarowych w Polsce przyczyni się do poprawy poziomu bezpieczeństwa energetycznego kraju, w szczególności w sytuacji przewidywanych w najbliższych kilku latach zagrożeń związanych z ubytkami mocy wytwórczych w Krajowym Systemie Energetycznym (zwanym dalej „KSE”). Systemy te służą w szczególności poprawie bilansowania systemu elektroenergetycznego, dzięki uzyskanej za ich pomocą aktywizacji odbiorców w zakresie bardziej efektywnego zarządzania wykorzystywaną energią elektryczną, co umożliwi redukcję obciążenia KSE w szczytach zapotrzebowania na energię elektryczną.

Innym z istotnych problemów utrudniających właściwe funkcjonowanie rynku energii elektrycznej (zarówno w wymiarze handlowym, jak i technicznym), który zostanie rozwiązany dzięki wprowadzeniu systemu inteligentnego opomiarowania i utworzeniu Operatora Informacji Pomiarowych jest monopol na posiadanie i wykorzystywanie istotnych dla rozwoju rynku informacji (wielkość i profil zapotrzebowania na energię elektryczną i moc przez odbiorców), przez Operatorów Systemów Dystrybucyjnych (OSD), a co za tym idzie zasiedziałe grupy energetyczne. Ignorowane jest przy tym „naturalne” prawo odbiorcy do dysponowania informacją o swoim zapotrzebowaniu na energię elektryczną. Utrzymywanie tego stanu w przyszłości, spowodowałoby nie tylko zachowanie, ale wręcz pogłębienie monopolistycznej przewagi przedsiębiorstw sektora elektroenergetycznego nad odbiorcami energii elektrycznej.

Wdrożenie systemu inteligentnego opomiarowania ma również znacznie szerszy wymiar, tj. europejski. Zgodnie z podejściem prezentowanym przez Komisję Europejską (zwaną dalej „KE”), między innymi w Komunikacie Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – Inteligentne sieci energetyczne: od innowacji do wdrożenia (dalej Komunikat w sprawie inteligentnych sieci), czy Komunikacie Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów Europejska Agenda Cyfrowa wdrożenie systemu inteligentnego opomiarowania, stanowi nieodzowny element inteligentnej sieci i przyczyni się w znacznym stopniu do przyspieszenia rozwoju i unowocześnienia gospodarki Państw wchodzących w skład Unii Europejskiej. Z prezentowanego przez KE stanowiska wynika, iż przyszły rozwój gospodarczy UE musi w

coraz większym stopniu pochodzić z innowacyjnych produktów i usług przeznaczonych dla obywateli i przedsiębiorstw z UE. W funkcjach jakie będą posiadały inteligentne systemy pomiarowe, w szczególności tych umożliwiających bieżący dostęp do aktualnego stanu zużycia energii elektrycznej, dwustronną komunikację między konsumentami, gospodarstwami domowymi lub przedsiębiorstwami oraz innymi użytkownikami sieci i dostawcami energii, KE widzi możliwość znacznej redukcji zużycia energii przez tych odbiorców, co znacznie poprawi konkurencyjność gospodarki Państw członkowskich UE. Ponadto KE w Komunikacie w sprawie inteligentnych sieci podkreśla, że inteligentne sieci mogłyby ograniczyć roczne zużycie energii pierwotnej w sektorze energetycznym UE o prawie 9% do 2020 r. KE oczekuje również, iż inteligentne sieci, w tym inteligentne systemy pomiarowe przyczynią się do stworzenia nowych miejsc pracy i dodatkowego wzrostu gospodarczego. Przewiduje się także, że wartość światowego rynku inteligentnych urządzeń gospodarstwa domowego wzrośnie z 3,06 mld USD w 2011 r. do 15,12 mld USD w 2015 r. Szacuje się także, że ok. 15% spodziewanych inwestycji przeznaczonych zostanie na wprowadzanie inteligentnych systemów pomiarowych, natomiast 85% na modernizację pozostałej części systemu.

Analizując przesłanki formalne wdrożenia systemu inteligentnego opomiarowania należy podkreślić, iż w chwili obecnej żaden z dokumentów zarówno krajowych, jak i unijnych, nie wprowadza bezwzględnego obowiązku wdrożenia inteligentnych systemów pomiarowych. Dokumenty unijne takie jak Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylenia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE, czy Dyrektywa 2009/72/WE dotycząca wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej i uchylająca dyrektywę 2003/54/WE, wskazują wprowadzenie inteligentnych systemów pomiarowych jako pożądaną drogę rozwoju systemu elektroenergetycznego, która ułatwi realizację celów pakietu klimatycznego, jak również przyczyni się do rozwoju konkurencji na rynku energii elektrycznej. Nie mniej jednak KE wskazuje, że prawidłowo implementowana Dyrektywa 2009/72/WE powinna zawierać przepisy umożliwiające wdrażanie inteligentnych systemów pomiarowych. W Polsce jedynym oficjalnym dokumentem rządowym, który wprost wspomina o potrzebie wdrożenia systemu inteligentnego opomiarowania, jest Polityka energetyczna Polski do 2030 roku.

Należy zauważyć, że w Programie Działań Wykonawczych do Polityki Energetycznej Polski do 2030 roku określono działania, które realizują opisywane zmiany prawne:

- stopniowe wprowadzenie obowiązku stosowania liczników elektronicznych

umożliwiających przekazywanie sygnałów cenowych odbiorcom energii elektrycznej – od 2011 roku (Działanie 1.9, pkt. 2),

- zastosowanie technik zarządzania popytem (DSM) umożliwiających podwyższenie współczynnika czasu użytkowania największego obciążenia energii elektrycznej – praca ciągła (Działanie 1.9 pkt. 3),
- upowszechnienie stosowania elektronicznych liczników energii elektrycznej, z wprowadzeniem ogólnopolskich standardów dotyczących cech technicznych, instalowania i odczytu tych liczników – 2012 r. (Działanie 5.2 pkt. 4).

Pośrednio istotne korzyści z wprowadzenia systemu inteligentnego opomiarowania odniesie także środowisko naturalne, ponieważ konsekwencją funkcjonowania tego systemu będzie racjonalniejsze i efektywniejsze zarządzanie zużyciem energii elektrycznej, uzyskiwanej w Polsce głównie ze spalania paliw kopalnych.

Podsumowując, najważniejsze cele, których realizację zapewnia wprowadzenie systemu inteligentnego opomiarowania to:

- zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego państwa poprzez stworzenie technicznych możliwości elastycznego zarządzania popytem na energię elektryczną, zwłaszcza w sytuacjach kryzysowych;
- zwiększenie efektywności i racjonalizacja zużycia energii elektrycznej;
- poprawa pozycji rynkowej odbiorców energii elektrycznej w stosunku do sprzedawców tej energii poprzez:
  - ujawnienie rzeczywistej elastyczności cenowej popytu na energię elektryczną
  - ułatwienie zmiany sprzedawcy oraz
  - optymalizację wydatków na te cele;
- zwiększenie konkurencji pomiędzy sprzedawcami energii elektrycznej poprzez umożliwienie im konstruowania oferty lepiej przystosowanej do indywidualnych potrzeb danego odbiorcy;
- ograniczenie, a nawet likwidacja nielegalnego poboru energii elektrycznej.

Optymalna i efektywna realizacja założonych celów wymaga stworzenia rynku danych pomiarowych, a co za tym idzie przygotowania mechanizmów pozwalających na prawidłowe nim zarządzanie. Konieczne jest zatem powołanie podmiotu, który będzie odpowiedzialny za to aby w sposób jak najbardziej efektywny zrealizować założone cele związane z wdrożeniem systemu inteligentnego opomiarowania. Ponadto dzięki wprowadzeniu tego podmiotu będziemy w stanie osiągnąć szereg dodatkowych korzyści i oszczędności dla odbiorców

energii elektrycznej jak i innych użytkowników systemu elektroenergetycznego. Dlatego ustawa zawiera zapisy powołujące Operatora Informacji Pomiarowej, którego rolę pełniła będzie spółka zależna od PSE S.A. – Zarządca Rozliczeń S.A. Najważniejsze korzyści wpływające z wprowadzenie systemu opomiarowania zarządzanego przez centralnego Operatora Informacji Pomiarowych (dalej zwanego OIP) to :

- optymalna realizacja celów wskazanych powyżej;
- brak kosztów organizacji i zarządzania jakie pociągnęłoby za sobą powołanie nowego, odrębnego podmiotu wykonującego funkcje OIP dzięki powierzeniu tych zadań istniejącej już spółce celowej Zarządca Rozliczeń S.A.;
- zapewnienie niezależności i równego traktowania odbiorców i pozostałych uczestników systemu przez OIP;
- zapewnienie właściwego publicznego nadzoru nad działalnością OIP dzięki sprawdzonym rozwiązaniom przyjętym dla Zarządcy Rozliczeń SA;
- minimalizacja kosztów funkcjonowania systemu dla uczestników systemu dzięki niekomercyjnemu (nie nastawionemu na maksymalizację zysku) charakterowi działalności OIP;
- ograniczenie dodatkowych obciążeń dla odbiorców wynikających z utworzenia OIP z uwagi na to, że ponoszone przez nich koszty systemu inteligentnego opomiarowania zastąpią opłatę abonamentową obciążającą ich do tej pory. Przyjęto założenie, że koszty nowego systemu mają nie odbiegać od kosztów starego systemu, który nie przynosił odbiorcy żadnych dodatkowych korzyści.
- możliwość uzyskania przez odbiorców bezpośrednich korzyści (świadome zużycie energii elektrycznej, ułatwienie zmiany sprzedawcy) oraz korzyści pośrednich wynikających z ograniczenia kosztów taryf dystrybucyjnych i cen energii elektrycznej.

Funkcjonowanie jednego OIP pozwoli na gromadzenie przez jeden podmiot informacji pomiarowych, a tym samym sprawną realizację celów, dla których został powołany OIP.

W projekcie nowelizującym PE zostały określone podstawowe zadania, jakie powinien wykonywać OIP. Należy do nich przede wszystkim zbieranie i udostępnianie danych pomiarowych; utworzenie, w systemie teleinformatycznym, centralnego zbioru informacji pomiarowych służącego odbieraniu, przechowywaniu, przetwarzaniu i przekazywaniu danych pomiarowych oraz informacji dotyczących zmiany sprzedawcy energii elektrycznej i zarządzanie tym zbiorem; nadawanie numerów punktów pomiarowych i prowadzenie ich ewidencji; współpracę z operatorami systemów elektroenergetycznych lub z innymi

przedsiębiorstwami energetycznymi, w celu niezawodnego i efektywnego funkcjonowania systemu inteligentnego opomiarowania oraz skoordynowania jego rozwoju.

Dane pomiarowe zdefiniowano jako informacje o: ilości energii elektrycznej pobranej z sieci przez odbiorcę końcowego lub grupę odbiorców końcowych, lub ilości energii elektrycznej wytworzonej lub wprowadzonej do sieci, lub wielkości mocy, lub parametrach jakościowych energii elektrycznej.

OIP oraz inni użytkownicy systemu będą funkcjonować w środowisku systemu opomiarowania. W skład tego systemu wchodzi liczniki zdalnego odczytu wraz z obsługującym je systemem teleinformatycznym lub inne układy pomiarowo rozliczeniowe. Zgodnie z art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2002 r. Nr 144, poz. 1204, z późn. zm.) system teleinformatyczny stanowi zespół współpracujących ze sobą urządzeń informatycznych i oprogramowania (w tym aplikacje OSD dot. licznika zdalnego odczytu oraz odpowiednie oprogramowanie OIP pozwalające na prowadzenie centralnego zbioru informacji pomiarowych), zapewniający przetwarzanie i przechowywanie, a także wysyłanie i odbieranie danych poprzez sieci telekomunikacyjne za pomocą właściwego dla danego rodzaju sieci urządzenia końcowego. Dotychczas funkcjonujący sposób rozliczeń odbiorców indywidualnych za energię elektryczną opiera się o zasadę opłaty za prognozę zużycia według określonego profilu, a dopiero po dokonaniu odczytu licznika przez inkasenta następuje obliczenie faktycznego zużycia energii elektrycznej i obciążenie korygujące za okres rozliczeniowy. Wprowadzenie liczników zdalnego odczytu (zdefiniowanych jako zespół urządzeń służących do pozyskiwania danych pomiarowych oraz umożliwiających dwustronną komunikację w systemie teleinformatycznym) oraz połączenie ich z systemem teleinformatycznym w system inteligentnego opomiarowania pozwoli zbierać informacje pomiarowe, w tym dane pomiarowe w centralnym zbiorze informacji pomiarowych. Umożliwi to jednocześnie dokonywanie pomiarów wielkości i parametrów usprawniających zarządzanie siecią oraz prowadzenie rozliczeń za pobraną energię elektryczną na podstawie jej rzeczywistego zużycia. Dane niezbędne do rozliczenia za energię elektryczną za okres rozliczeniowy sprzedawca energii elektrycznej uzyskuje wyłącznie z centralnego zbioru informacji pomiarowych.

OIP będzie pełnił również istotną rolę przy zmianie sprzedawcy. Zgodnie z ustawą sprzedawca energii elektrycznej będzie przekazywał operatorowi informacji pomiarowych informacje o zawarciu umowy sprzedaży z odbiorcom końcowym oraz o ilości energii elektrycznej dostarczanej do danego punktu. Oznacza to uproszczenie obiegu informacji przy

zmianie sprzedawcy, co powinno umożliwić dalszy rozwój konkurencji w tym segmencie rynku energii elektrycznej. Wymiana informacji pomiędzy sprzedawcą energii elektrycznej a operatorem systemu przesyłowego elektroenergetycznego i operatorem systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego dotycząca zmiany sprzedawcy energii elektrycznej będzie odbywać się wyłącznie za pośrednictwem OIP, na zasadach określonych w instrukcji.

Skutkiem wprowadzenia systemu inteligentnego opomiarowania będzie także dokonywanie rozliczeń za energię elektryczną dostarczoną odbiorcy, u którego zainstalowano licznik zdalnego odczytu, na podstawie danych pomiarowych, czyli ilości faktycznie pobranej energii elektrycznej a nie prognoz jej zużycia. Jeżeli ich uzyskanie będzie niemożliwe (z przyczyn niezależnych od operatorów) wówczas podstawą wystawionego rachunku za energię elektryczną będą obliczenia dokonane zgodnie z algorytmem z instrukcji ruchu i eksploatacji sieci.

Należy jednak podkreślić, iż nie jest możliwe, z technicznego punktu widzenia, jednoczesne wdrożenie całego systemu inteligentnego opomiarowania. Wymaga to przede wszystkim zainstalowania i przyłączenia do systemu inteligentnego opomiarowania kilkunastu milionów liczników posiadających odpowiednie funkcjonalności, w tym przede wszystkim oprócz funkcji pomiaru wielkości zużycia i parametrów energii elektrycznej również możliwość komunikacji dwustronnej z systemem inteligentnego opomiarowania w zakresie wysyłania danych pomiarowych i przyjmowania sygnałów. Dlatego konieczne jest rozłożenie procesu wdrażania tego systemu w czasie. Wobec powyższego ustawa stanowi, iż operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego jest obowiązany do 2020 r. zainstalować liczniki zdalnego odczytu skomunikowane z systemem pomiarowym u co najmniej 80 % odbiorców końcowych przyłączonych do sieci niskiego napięcia według harmonogramu określonego przez Radę Ministrów w rozporządzeniu.

Ustawa zawiera również odesłanie do rozporządzenia, które będzie określało szczegółowe warunki funkcjonowania systemu pomiarowego, w szczególności:

- wymagania jakie powinien spełniać system pomiarowy, w tym sposób synchronizacji czasu w tym systemie,
- wymagania jakie powinny spełniać dane pomiarowe oraz warunki ich przesyłania,
- sposób korygowania danych pomiarowych oraz dokonywania obliczeń, o których mowa w art. 4j ust. 1,
- sposób określania punktu pomiarowego,
- sposób przetwarzania i przechowywania danych pomiarowych, a także okres ich przechowywania;

- wymagania w zakresie bezpieczeństwa i poufności danych w systemie pomiarowym,
- warunki i tryb wymiany informacji pomiędzy sprzedawcą energii elektrycznej a operatorem systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego w związku ze zmianą sprzedawcy energii elektrycznej.

Projekt nowelizujący PE zawiera również elementy niezbędne do ochrony danych pomiarowych wskazując między innymi na to kto będzie uprawniony do pozyskania takich danych oraz w jakim zakresie i z jaką częstotliwością możliwe będzie zbieranie lub przetwarzanie danych pomiarowych. I tak projekt nowelizujący PE stanowi, że zbieranie danych może odbywać się wyłącznie w zakresie niezbędnym do realizacji celów określonych w ustawie lub umowie, a dane pomiarowe mogą być rejestrowane przez licznik zdalnego odczytu za okresy nie krótsze niż 15 minut chyba, że odbiorca końcowy wyrazi zgodę na krótsze okresy rejestracji danych pomiarowych. Ponadto projekt nowelizujący PE stanowi, że jeżeli przepisy wymagają upoważnienia lub wyrażenia zgody przez odbiorcę końcowego na wykorzystanie danych pomiarowych dotyczących tego odbiorcy, upoważnienie to lub zgoda nie może być domniemana lub dorozumiana z oświadczenia woli o innej treści, może być wyrażona drogą elektroniczną, pod warunkiem jej utrwalenia i potwierdzenia przez odbiorcę końcowego lub może być wycofana w każdym czasie, w sposób prosty i wolny od opłat. Ponadto, zgodnie z projektem nowelizującym PE zakazane jest zapoznawanie się, utrwalanie, przechowywanie, przekazywanie lub inne wykorzystywanie danych pomiarowych przez podmioty inne, niż wskazane w ustawie lub w sposób inny, niż określony w przepisach powszechnie obowiązujących, chyba, że nastąpi to za zgodą odbiorcy końcowego, którego dane te dotyczą, lub na podstawie postanowienia sądu albo postanowienia prokuratora, zgodnie z odrębnymi przepisami.

Należy również podkreślić, iż OSD będzie przekazywał dane do OIP bezpłatnie. Natomiast OIP będzie pobierał opłatę za udostępnianie tych danych, która będzie wyliczana na podstawie ceny jednostkowej zatwierdzonej przez Prezesa URE i ogłasza w Biuletynie Urzędu Regulacji Energetyki.

W projekcie nowelizującym PE przyjęto rozwiązanie, zgodnie z którym zadania OIP pełnić będzie spółka Zarządca Rozliczeń S.A., o której mowa w art. 63 ustawy z dnia 29 czerwca 2007 r. o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej. Jako spółka celowa o niekomercyjnym charakterze działania i ściśle nadzorowana przez przedstawicieli urzędów centralnych sprawujących pieczę nad rynkiem i systemem elektroenergetycznym posiada ona doświadczenie w podobnej działalności.

Rozwiązanie to przynosi także dodatkowe korzyści jak: brak kosztów organizacji i zarządzania jakie pociągnęłyby za sobą powołanie nowego, odrębnego podmiotu, zapewnienie niezależności i równego traktowania odbiorców i pozostałych uczestników systemu, zapewnienie właściwego publicznego nadzoru nad działalnością OIP, minimalizacja kosztów funkcjonowania systemu dla uczestników systemu. Jednakże zadania Zarządcy Rozliczeń S.A. zostały ściśle określone jako zamknięty katalog w ustawie o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej. Stąd też koniecznym jest dokonanie stosownych zmian w tej ustawie.

Podstawową zmianą w obszarze eksploatacji urządzeń, instalacji i sieci jest przeniesienie zadań w zakresie komisji kwalifikacyjnych oraz świadectw kwalifikacyjnych z Prezesa URE na Prezesa UDT. Wiąże się to z odciążeniem Prezesa URE (w szczególności przy nałożeniu na organ regulacyjny wielu nowych zadań w związku z III pakietem energetycznym) i skoncentrowaniem w „jednych rękach” nadzoru nad technicznymi urządzeniami. W projekcie nowelizującym PE uregulowano ponadto zasady funkcjonowania Komitetu Odwoławczego, prowadzenia w systemie informatycznym rejestru komisji kwalifikacyjnych, członków komisji kwalifikacyjnych oraz wydawanych świadectw i wtórników tych świadectw, a także pobierania opłat za powołanie komisji kwalifikacyjnej, okresowej oceny pracy komisji, przeprowadzenia egzaminu przez komisje kwalifikacyjne, wydawanie świadectw kwalifikacyjnych przez Prezesa UDT oraz odnowienie i aktualizację wpisu w rejestrze.

Komitet Odwoławczy będzie działał przy Prezesie UDT. Do jego zadań będzie należało rozpatrywanie odwołań w sprawach powoływania i odwoływania członków komisji kwalifikacyjnej, zwieszanie i cofanie świadectw . Komitet Odwoławczy będzie liczył nie więcej niż 10 osób, a w jego skład będą wchodziły (proporcjonalnie) osoby reprezentujące organy administracji rządowej, ogólnopolskie stowarzyszenia i organizacje konsumenckie, pracodawców, gospodarcze i naukowo-techniczne. Minister właściwy do spraw gospodarki będzie powoływał i odwoływał członków Komitetu. Kadencja Komitetu będzie wynosiła cztery lata.

Zarówno minister właściwy do spraw gospodarki, jak i minister właściwy do spraw transportu oraz Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, każdy z nich został zobowiązany do wydania odrębnego rozporządzenia regulującego m.in. rodzaje prac, stanowisk oraz urządzeń, instalacji i sieci, dla których jest wymagane posiadanie świadectwa, tryb powoływania i odwoływania oraz okresowej oceny pracy komisji

kwalifikacyjnej, sposób jej działania oraz strukturę organizacyjną w odniesieniu do urządzeń, instalacji lub sieci, które ze względu na swój charakter, należącą do właściwości danego ministra.

W ustawie z dnia 21 grudnia 2000 r. o **dozorze technicznym** (Dz. U. z 2013 r. poz. 963 i 984) wprowadza się zmiany mające na celu dostosowanie rozwiązań ustawy o dozorze technicznym do regulacji zaproponowanych w projekcie ustawy o odnawialnych źródłach energii, oraz zmian będących pochodnymi zmian w ustawie – Prawo energetyczne. Rozwiązania te stanowią uzupełnienie zmian tej ustawy wprowadzonych ustawą z dnia 26 lipca 2013 r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 r., poz. 984).

W ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. - **Prawo ochrony środowiska** (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.) wprowadza się zmiany mające na celu dostosowanie rozwiązań ustawy - Prawo ochrony środowiska do rozwiązań zaproponowanych w projekcie ustawy o odnawialnych źródłach energii. Przepisy zmieniane stanowią co do zasady kontynuację dotychczasowych rozwiązań, a dodatkowo proponowane regulacje jasno określają przedmiotowy katalog przychodów Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz ustawowo określają i wskazują kierunek oraz możliwość wykorzystania środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na wsparcie

- 1) poprawy efektywności energetycznej, w tym wysokosprawnej kogeneracji, w rozumieniu ustawy z dnia..... – Prawo energetyczne;
- 2) przedsięwzięć termomodernizacyjnych w rozumieniu ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów (Dz. U. Nr 223, poz. 1459, z późn. zm.);
- 3) rozwoju instalacji odnawialnego źródła energii w rozumieniu ustawy z dnia... o odnawialnych źródłach energii, oraz budowy lub przebudowy sieci służących przyłączaniu tych instalacji, w szczególności na:
  - a) nabycie lub montaż mikroinstalacji lub małej instalacji w rozumieniu ustawy z dnia ... o odnawialnych źródłach energii,
  - b) nabycie stacji redukcyjno – gazowych umożliwiających przyłączenie instalacji odnawialnego źródła energii, służącej do wytwarzania biogazu rolniczego lub wytwarzania energii elektrycznej z biogazu rolniczego;
- 4) rozwoju produkcji instalacji odnawialnego źródła energii na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

5) innych działań związanych z instalacjami odnawialnego źródła energii lub wytwarzaniem energii z tych źródeł, w szczególności na:

- a) promowanie wytwarzania energii elektrycznej w instalacjach odnawialnego źródła energii lub wykorzystywania energii wytwarzanej w tych instalacjach,
- b) opracowywanie lub wdrażanie nowych technik lub technologii wytwarzania energii elektrycznej w instalacjach odnawialnego źródła energii lub wykorzystywania energii wytwarzanej w tych instalacjach.

W ocenie projektodawcy, proponowane rozwiązania w sposób znaczący przyczyniać się będą do rozwoju, w szczególności energetyki odnawialnej, ze szczególnym uwzględnieniem energetyki małoskalowej oraz energetyki prosumenckiej.

Dodatkowo, wysokość zobowiązań Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, w świetle proponowanych regulacji, będzie mogła być zmniejszana wyłącznie za zgodą ministra właściwego do spraw środowiska. Przy udzielaniu zgody minister właściwy do spraw środowiska będzie zobowiązany uwzględniać w szczególności potrzeby realizacji zasady zrównoważonego rozwoju, polityki ekologicznej państwa oraz zobowiązania wynikające z prawa Unii Europejskiej i umów międzynarodowych, których stroną jest Rzeczpospolita Polska, co dodatkowo przyczyni się do praktycznego wzrostu udziału i znaczenia energetyki opartej o wykorzystanie zasobów odnawialnych.

Rozwiązania zawarte w projekcie zmian ustawy - Prawo ochrony środowiska stanowić będą także rozwiązania, które sprzyjać będą prowadzeniu działalności gospodarczej, w szczególności dzięki możliwości pozyskania tańszego kapitału przez przedsiębiorców zainteresowanych nowymi inwestycjami w sektorze energetyki odnawialnej, w tym także przez prosumentów na zakup mikroinstalacji wykorzystywanych na własne potrzeby.

W ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. – **Prawo zamówień publicznych** (Dz. U. z 2013 r., poz. 907, 984 i 1047) wprowadza się zmiany mające na celu dostosowanie rozwiązań do projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii, ale i również mające na celu udoskonalenie zmian wprowadzonych ustawą z dnia 26 lipca 2013 r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 r., poz. 984) w zakresie dotyczącym wsparcia dla przedsiębiorstw energochłonnych, którzy od dnia 11 września 2013 r. mogą samodzielnie realizować obowiązki w zakresie dotyczącym odnawialnych źródeł energii. W opinii projektodawców, proponowane rozwiązania, zapewnią łatwość i szybkość w zakresie dotyczącym zakupu świadectw pochodzenia, świadectw pochodzenia biogazu rolniczego i świadectw pochodzenia z kogeneracji na giełdzie towarowej w rozumieniu przepisów o

giełdach towarowych. Zamawiający może udzielić w takim przypadku zamówienia z wolnej ręki. Przepisy te również stanowią uzupełnienie regulacji dotyczących obowiązku sprzedaży wolumenu praw majątkowych wynikającego z art. 191 projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii, który stanowi, iż od dnia:

- 1) wejścia w życie przepisów rozdziału 4 niniejszej ustawy do dnia 31 grudnia 2015 r. – nie mniej niż 30% praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia wydanych po dniu wejścia w życie ustawy o odnawialnych źródłach;
- 2) 1 stycznia 2016 r. do dnia 31 grudnia 2017 r. – nie mniej niż 50% praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia wydanych w tym okresie.

Przepisy te również stanowią uzupełnienie regulacji dotyczących obliwa giełdowego wynikającego z art. 47 projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii, który stanowi, iż od dnia 1 stycznia 2018 r., podmioty, o których mowa w art. 52 ust. 2, są obowiązane sprzedawać nie mniej niż 55 % praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia w danym roku na giełdach towarowych w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych lub na rynku organizowanym przez podmiot prowadzący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rynek regulowany w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi.

Brak stosownych regulacji na gruncie przepisów prawa zamówień publicznych, stanowiącym zagrożenie realizacji obowiązków w zakresie obliwa giełdowego oraz w zakresie dotyczącym obowiązków przedsiębiorstw energochłonnych, którzy od dnia 11 września 2013 r. mogą samodzielnie realizować obowiązki w zakresie dotyczącym odnawialnych źródeł energii.

W ustawie z dnia 25 sierpnia 2006 r. **o biokomponentach i biopaliwach ciekłych** (Dz. U. z 2013 r. poz. 1164) wprowadza się zmiany mające na celu dostosowanie przepisów ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych do rozwiązań zaproponowanych w projekcie ustawy o odnawialnych źródłach energii, w szczególności związanych ze zmianą siatki pojęciowej oraz definicji odnawialnego źródła energii tj. art. 2 pkt 21 projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii.

W ustawie z dnia 16 listopada 2006 r. **o opłacie skarbowej** (Dz. U. z 2012 r. poz. 1282, 1448 i 1512 oraz z 2013 r. poz.) wprowadza się szereg zmian mających na celu dostosowanie rozwiązań tej ustawy do zmienionych przepisów ustawy – Prawo energetyczne i przepisów projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii w zakresie dotyczącym zasad prowadzenia i wykonywania działalności gospodarczej i obowiązków z tym związanych, w tym w szczególności w zakresie dotyczącym zrównania przedsiębiorców wytwarzających

biogaz rolniczy z innymi przedsiębiorcami prowadzącymi działalność gospodarczą regulowaną w zakresie dotyczącym dokonanie wpisu i zmian wpisu do rejestru działalności regulowanej, a także zmiany dotyczące określenia wysokości opłat z tytułu wydawana zezwolenia (pozwolenia/koncesji) wydawanych przedsiębiorstwu energetycznemu wykonującemu działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania wytwarzaniem energii elektrycznej w instalacji odnawialnego źródła energii o łącznej mocy elektrycznej nieprzekraczającej 5 MW.

W ustawie z dnia 29 czerwca 2007 r. **o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej** (Dz. U. z 2008 r. Nr 58, poz. 357, z 2009 r. Nr 98, poz. 817 oraz z 2011 r. Nr 94, poz.551 i Nr 233, poz.1381) wprowadza się zmiany mające na celu dostosowanie przepisów tejże regulacji do rozwiązań zaproponowanych w przepisach ustawy – Prawo energetyczne (omawiane w części dot. zmian ustawy – Prawo energetyczne) oraz dotyczących wykonywania czynności określonych w przepisach projektu ustawy z dnia.... o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z .....poz. ...), w szczególności w zakresie zadań operatora wykonującego zadania operatora informacji pomiarowych.

W ustawie z dnia 6 grudnia 2008 r. **o podatku akcyzowym** (Dz. U. z 2011 r. Nr 108, poz. 626, z późn. zm.) wprowadza się zmiany mające na celu dostosowanie przepisów tej ustawy do zmienionych przepisów ustawy – Prawo energetyczne i przepisów projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii w zakresie dotyczącym podatku akcyzowego, a także w zakresie dotyczącym zwolnień z podatku akcyzowego w przypadku sprzedaży energii elektrycznej wytwarzanej w instalacjach odnawialnego źródła energii w ramach nowego rozwiązania opartego o system aukcyjny, którego celem jest zapewnienie optymalizacji kosztów systemu wsparcia dla energetyki odnawialnej. Znamiennym jest, iż propozycja ta nie jest nowym zwolnieniem, a jedynie jest regulacją, która ma na celu zapewnienie zgodności projektowanych rozwiązań z przepisami Konstytucji RP w zakresie równego traktowania tego samego kręgu podmiotów tj. w tym przypadku przedsiębiorców wytwarzających energię elektryczną wytwarzaną z odnawialnych źródeł energii oraz energię elektryczną wytworzoną z biogazu rolniczego, którzy dziś są zwolnieni z tego podatku pod warunkiem przedstawienia dokumentu potwierdzającego umorzenie świadectwa pochodzenia energii, w rozumieniu przepisów ustawy – Prawo energetyczne z tymi przedsiębiorcami, którzy nie będą otrzymywać świadectw pochodzenia i świadectw pochodzenia biogazu z racji na fakt funkcjonowania w systemie wsparcia opartego o rozwiązania dotyczące systemu aukcyjnego,

a także z tymi przedsiębiorcami, którzy wytwarzać będą energię elektryczną z odnawialnych źródeł energii oraz z biogazu rolniczego w:

- 1) instalacjach spalania wielopaliwowego, z wyłączeniem dedykowanych instalacji spalania wielopaliwowego,
- 2) instalacjach odnawialnego źródła energii o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej powyżej 1 MW, wykorzystujących do wytworzenia energii elektrycznej hydroenergię,

którzy uprawnieni będą do zwolnień pod warunkiem posiadania gwarancji pochodzenia w rozumieniu przepisów ustawy z dnia.....o odnawialnych źródłach energii.

Wprowadzenie powyższych regulacji spowoduje usunięcie niepewności, co do niekonstytucyjnych rozwiązań w zakresie dotyczącym barku zapewnienia równości wobec prawa tej samej kategorii przedsiębiorców, którzy jednak w przypadku braku tych rozwiązań będą traktowani w sposób różny, a tym samym na gruncie przepisów dotyczących podatku akcyzowego funkcjonować będą rozwiązania niekonstytucyjne, które dodatkowo, w przypadku potwierdzenia tego faktu przez Trybunał Konstytucyjny mogą spowodować powstanie odpowiedzialności Skarbu Państwa na gruncie regulacji art. 417¹ k.c. w przypadku, gdyby szkoda została wyrządzona przez wydanie aktu normatywnego, szczególnie w sytuacji, gdy zostanie stwierdzona, we właściwym postępowaniu, niezgodność tego aktu z Konstytucją RP, ratyfikowaną umową międzynarodową lub ustawą.

5. Najważniejsze przepisy przejściowe i końcowe (rozdział 11 i 12)

Zgodnie z projektem, koncesje na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł oraz energii elektrycznej z biogazu rolniczego udzielone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, dla której ustawa - Prawo energetyczne w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy przewidywało obowiązek uzyskania koncesji, zachowują ważność do dnia upływu terminu, na który zostały udzielone.

Ponadto ustanowiono przepis, iż do spraw o udzielenie koncesji wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy, dla których ustawa zmieniana nie wymaga uzyskania koncesji umarza się.

Potwierdzono, iż świadectwo pochodzenia lub świadectwo pochodzenia biogazu rolniczego wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zachowują ważność. Natomiast do spraw o wydanie świadectwa pochodzenia i świadectwa pochodzenia biogazu

rolniczego, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Wytwórców, którzy w dniu wejścia w życie ustawy o odnawialnych źródłach energii posiadają ważne koncesje na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, dla której ustawa ta przewiduje wpis do rejestru działalności regulowanej, o którym mowa w art. 7 ustawy, wpisuje się z urzędu do rejestru działalności regulowanej zgodnie z zakresem koncesji.

Wnioski o udzielenie koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii dla której przepisy niniejszej ustawy przewidują wpisu do rejestru działalności regulowanej, o którym mowa w art. 7 tej ustawy, z dniem wejścia w życie ustawy stają się wnioskami o wpis do rejestru działalności regulowanej.

Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy rejestr działalności regulowanej, o którym mowa w art. 9p ust. 1 projektu ustawy zmienianej w art. 172 ustawy staje się rejestrem, o którym mowa w art. 23 projektu ustawy.

Co najważniejsze uregulowano, iż dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 9a ust. 9 i art. 9a ust. 11 ustawy zmienianej w art. 172 ustawy, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych odpowiednio na podstawie art. 60 - 62 ustawy, nie dłużej jednak niż przez okres 24 miesięcy od dnia wejścia w życie projektu niniejszej ustawy.

Projekt ustawy wejdzie w życie po upływie 30 dni od dnia jego ogłoszenia, z wyjątkiem rozdziału 4, który wchodzi z pierwszym dniem miesiąca następującego po miesiącu, w którym została wydana pozytywna decyzja Komisji Europejskiej o zgodności pomocy publicznej przewidzianej w niniejszej ustawie ze wspólnym rynkiem

Odrębnym terminem wejścia w życie objęte zostały przepisy art. 11u PE w brzmieniu nadanym w art. 172 projektu ustawy.

6. Stanowisko Ministerstwa Gospodarki w sprawie notyfikacji Komisji Europejskiej schematu zoptymalizowanych mechanizmów wsparcia OZE

Minister Gospodarki przychyła się do stanowiska przedstawionego przez Prezesa UOKIK w dotychczas prowadzonej korespondencji, iż wejście w życie przepisów projektu ustawy wymaga zapewnienia zgodności wsparcia przewidzianego w projekcie z przepisami o pomocy publicznej.

Jakkolwiek wskazane w projekcie ustawy mechanizmy nie prowadzą do bezpośredniego uszczuplenia środków publicznych, zostaną one poddane procedurze notyfikacji w zakresie zgodności pomocy ze wspólnym rynkiem. Działanie to usunie ryzyko związane z brakiem notyfikacji Komisji Europejskiej w zakresie zgodności wypracowanych mechanizmów wsparcia ze wspólnym rynkiem UE.

Jednocześnie wyjaśnienia wymaga, że ustanowienie krajowego systemu wsparcia dla wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych jest wymogiem prawa unijnego. Należy bowiem zauważyć, iż postanowienia dyrektywy 2009/28/WE bezpośrednio zobowiązują państwa członkowskie do wprowadzenia systemów wsparcia dla OZE.

Przedmiotem notyfikacji będą zatem mechanizmy i instrumenty wspierające wytwarzanie energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, wytwarzanie energii elektrycznej z biogazu rolniczego oraz wytwarzanie biogazu rolniczego, określone w rozdziale 4 projektu ustawy.